

Gazeta învățămîntului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XII. Nr. 554

Vineri 26 februarie 1960

8 pagini 25 bani

Se apropie primăvara. Elevii din anul II al Școlii pedagogice din Buzău îngrijesc în seră răsadurile pe care le vor planta în curînd pe parcela experimentală.

Cînd știi să-i însușești pe tineri

— Tineri — le spuse secretarul de partid, cuprinzînd cu privirea zecile de capete aplecate deasupra meselor înveșmîntate în alb — ertați-mă că vă stînjenesc în ceasul prînzului...

La auzul acestei voci bine cunoscute, școlarii ridicară toți capetele. Tăcînitul tacimurilor lovite de farfuri, vorbele rostite cu glas tare sau în șoaptă amuțiră. Zecile de capete se întoarseră întrebătoare spre ușa sufrageriei: „Oare ce ne spune tovarășul secretar?”

— Uitați-vă — continuă secretarul după cîteva momente — am de rezolvat cu voi o problemă importantă. Cred că stă în puțina voastră să ne ajutați și numai de aceea apelez la voi. Pentru aceasta, însă, vreau să știu mai întîi cîți utemiști se află aici.

O pădure de mâini răsări deodată dintre capetele castanii, negre sau blonde ce nu slăbeau din priviri pe omul care le vorbea.

— Da, sînteți mulți. Dar nu va fi nevoie decît de cîteva dintre voi. Să vă spun despre ce este vorba. Știți, cărămida aceea care stă în curtea școlii? Trebuie depozitată în altă parte. Tovarășul educator mi-a povestit că a apelat la cîteva elevi pentru aceasta, dar ei l-au refuzat...

De fapt, tovarășul profesor venise în sala de mese ca o îndoaială: dacă îl vor refuza și pe dînsul?

„Dar nu. Asta nu se poate — gîndea, încurajat parcă de privirile limpezi și respectuoase ale școlariilor. Tovarășul educator, desigur, nu le-a explicat îndeajuns valoarea ajutorului pe care îl așteaptă școala de la ei și, mai ales, nu a cerut

concursul celor mai înaintați dintre ei: utemiștii. De bună seamă aceștia ar fi fost cei dintîi care l-ar fi înțeles și ar fi sărit în ajutor.”

Și, cuprinzînd din nou cu ochii sala de mese, continuă cu voce tare:

— Vă întreb mai ales pe voi, utemiștii care sînteți de față. Putem noi lăsa ca școala să aducă pentru această treabă un om din afară, pe care, bineînțeles, trebuie să-l plătească? Oare noi, cu brațele noastre tinerești, nu-i putem da o mînă de ajutor, scutînd-o de o cheltuială în plus? Ce părere aveți, utemiști?

— Sigur că putem ajuta — încuviințară în cor școlarii. Nici nu e un lucru greu.

Și comentariile se dezlănțuiră.

— Atunci, cine se oferă?

Din nou zeci de mâini se agitău în aer, de astă dată punînd la grea încercătură pe secretarul nevoit să aleagă. Să aleagă opt utemiști din cele cîteva zeci de tineri care își manifestau viu dorința să participe la căratul cărămizilor...

...De această scenă își amîntea cu multumire tovarășul Vasile Mărieș, secretarul organizației de partid de la Școala de meserii din Cluj, cînd, printre altele, ne-a vorbit și despre lucrurile frumoase ce se pot realiza cu ajutorul tinerilor.

— Principala — ne-a spus el — este ca noi, vîrstnicii, să le acordăm elevilor încredere, să ne bizuim pe eelanul lor tineresc și să nu uităm niciodată că e foarte necesar să le explicăm rostul, semnificația lucrurilor pe care le cerem de la ei.

A. C.

In cinstea zilei de 8 Martie

Sărbătorirea zilei de 8 Martie a devenit tradițională în școlile noastre. An după an, cu multe zile înaintea sărbătorii, cadrele didactice și elevii se pregătesc s-o întîmpine cu cinste.

Profesorii, elevii și studenții Institutului pedagogic de învățători din Capitală pregătesc în acest an în cinstea „Zilei internaționale a femeii”, de la proclamarea căreia se împlinesc 50 de ani, numeroase manifestări culturale și artistice.

Echipele artistice fac repetiții pentru spectacolul pe care îl vor susține la adunarea festivă pe școală. Ele vor prezenta cîntece, versuri, dansuri, dedicate muncii și luptei femeilor.

În împlinirea zilei de 8 Martie diriginții dezbate cu elevii diferite probleme legate de contribuția femeilor la marea operă de construire a socialismului în patria noastră, la apărarea și consolidarea păcii în lumea întreagă.

Învățătoarele și profesorele institutului și-au intensificat munca în rîndurile femeilor muncitoare din cartier. Ele țin conferințe și organizează discuții colective pe diferite teme.

Munca directorilor preocupare centrală

Se știe ce rol însemnat are directorul de școală în educarea comunistă a tinerei generații, în organizarea și conducerea muncii instructiv-educative. Avînd o vedere de ansamblu a activității concrete, vii a școlii, directorul este chemat să ia din timp măsuri pentru continua îmbunătățire a acestei activități, pentru prevenirea sau lichidarea eventualelor ei lipsuri. Dar directorul poate face aceasta numai dacă are o temeinică pregătire ideologică, politică și profesională, dacă este îndrumat cu competență de organele de învățămînt.

Practica a arătat că un mijloc important de ridicare a calității muncii directorilor, de îndrumare a acestora îl constituie consfăturile periodice organizate cu ei de secțiile de învățămînt și cultură. Astfel de consfătuiri au loc în mai toate raioanele din țară și rezultatele lor se reflectă nemijlocit în îmbunătățirea muncii de conducere a școlilor. Totuși, uneori consfăturile cu directorii nu-și ating scopul. Aceasta se întîmplă acolo unde ele sînt insuficient pregătite, unde se limitează la prelucrarea unor ordine și instrucțiuni venite de la organele superioare sau, chiar dacă abordează aspectele concrete ale muncii școlilor din raion, o fac în mod superficial, fără să intre în adîncime, fără să dezbate și să soluționeze probleme esențiale.

Știînd să prevină asemenea lipsuri, secțiile raionale de învățămînt și cultură din regiunea Pitești organizează cu directorii școlilor consfătuiri care sînt pentru ei un real și eficient ajutor în muncă. Inseși temele acestor consfătuiri arată preocuparea organelor de învățămînt pentru problemele de bază ale muncii instructiv-educative. De exemplu, în raioanele Drăgășani, Costești, Mușcel etc., s-au discutat în consfătuiri cu directorii, teme privind legarea învățămîntului de munca în industrie și agricultură. Asemenea consfătuiri s-au organizat uneori chiar în școli, de exemplu în unele școli sătești, cercetîndu-se cu această ocazie legăturile școlilor cu gospodăriile agricole colective și de stat, cu S.M.T.-urile. Secția de învățămînt și cultură a orașului Pitești a organizat o consfătuire cu tema „Organizarea și controlul activității în învățămîntul seral și fără frecvență”. În alte locuri s-au discutat la consfătuiri teme cum sînt: „Sarcinile directorului privind organizarea procesului de învățămînt” (raioanele Mușcel și Curtea de Argeș), „Controlul muncii educative de către director” și „Munca directorului cu diriginții” (raionul Rîmnicu Vilcea), „Sarcinile directorului în dezvoltarea procesului de învățămînt” (raioanele Mușcel și Curtea de Argeș), „Educația la elevi a atitudinii comuniste față de muncă” (în raionul Vedea), „Regimul elevului în școală și acasă” (în raionul Pitești) etc. Pentru lunile viitoare sînt prevăzute teme privind înarmarea elevilor cu concepția materialistă despre lume, educarea în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar etc.

Temele consfăturilor și bibliografia necesară sînt aduse din timp la cunoștință directorilor. De asemenea, acestora li se cere să cerceteze în spirit critic și autocritic aspectele concrete pe care le îmbracă în școala lor problemele puse în discuție. Ca urmare, directorii pot aprofunda la consfătuiri atît latura teoretică a acestor probleme, cît și modul cum sînt ele rezolvate în practică, în condițiile specifice ale școlilor pe care le conduc.

Rezultate bune au dat îndeosebi consfăturile în care s-au organizat cu directorii și diferite activități practice. La consfătuirea organizată de secția de învățămînt și cultură a raionului R. Vilcea, bunăoară, pe tema „Controlul muncii educative de către director”, participanții au cercetat documentele Școlii medii nr. 3 din acest oraș, au asistat la cîteva lecții și ore de diriginție ținute la această școală. A fost organizată și o expoziție în care au fost prezentate materiale legate de munca diriginților. În acest fel, discuțiile purtate pe marginea referatului prezentat de directorul Școlii medii nr. 3 cu privire la organizarea muncii instructiv-educative în școala lui au putut fi substanțiale, eficiente.

În alte raioane — cum este, de exemplu, raionul Vedea — directorii au fost împărțiți pe colective, fiecare dintre acestea cercetînd o anumită latură a muncii din școală: predarea lecțiilor, activitatea în afară de clasă și de școală, ridicarea nivelului ideologic-politic și profesional al cadrelor didactice, activitatea social-culturală a acestora etc. Astfel s-au putut cunoaște mai în adîncime conținutul fiecărei activități, metodele și procedeele folosite de directori pentru a realiza controlul și îndrumarea muncii din școală.

Uneori, la consfătuirea cu directorii prezintă referate și inspectorii, care fac aprecieri de ansamblu în legătură cu tema discutată.

Schimbul de experiență realizat în regiunea Pitești prin mijlocirea consfăturilor cu directorii, alături de studierea unor probleme teoretice prilejuită de aceste consfătuiri, îi înarmează pe directori, îi ajută să se orienteze mai bine în muncă. Totodată, consfăturile ajută și secțiilor de învățămînt și cultură să stabilească măsurile ce trebuie luate pentru ca activitatea școlilor să se desfășoare din ce în ce mai bine.

În organizarea și desfășurarea consfăturilor secțiile de învățămînt și cultură din regiunea Pitești primesc un sprijin prețios din partea organelor de partid și U.T.M. De asemenea, ele sînt ajutate de către secția de învățămînt și cultură a regiunii. Aceasta le-a pus la dispoziție o tematică orientativă, care să fie adaptată la specificul fiecărui raion. La unele consfătuiri au participat și inspectorii regionali, care le-au vorbit directorilor despre cele mai importante probleme ce se ridică în munca instructiv-educativă din școlile regiunii.

Experiența dobîndită în regiunea Pitești în organizarea consfăturilor cu directorii merită să fie cunoscută și extinsă, pentru că ea contribuie la continua perfecționare a muncii conducătorilor de școli, la ridicarea nivelului lor profesional. Este însă necesar ca, în vederea unei mai mari eficiențe a consfăturilor, inspectorii școlari să urmărească mai îndeaproape felul cum sînt aplicate în școli măsurile stabilite și să se elaboreze, pe baza dezbaterilor din consfătuiri, îndrumări metodice care să fie studiate în consiliile pedagogice.

P. CONSTANTIN

Alegeri sindicale în învățământ

La alegerea comitetului de secție

Am participat de curind la adunarea generală pentru prezentarea dării de seamă și alegeri sindicale în Școala medie nr. 2 din Satu Mare și trebuie să mărturisesc că îmi vine greu să mă opresc asupra uneia sau alteia din numeroasele probleme care au format obiectul dezbaterilor. Caracteristic pentru întreaga desfășurare a adunării generale a fost participarea activă a fiecărui membru de sindicat la rezolvarea problemelor dezbătute. Fără să se dădă seama se datorește în primul rând măsurilor stabilite de plenara C.C.S. din ianuarie a.c., orientării pe care aceasta a dat-o activității organizațiilor sindicale în vederea unei și mai mari contribuții a lor la îndeplinirea sarcinilor pe care partidul și guvernul le-au pus în fața poporului nostru.

Dezbaterile au fost stimulate însă și de felul în care au fost ridicate în darea de seamă diferitele probleme ale muncii din școală. Darea de seamă s-a oprit asupra laturilor importante ale muncii din școală, a desprins aspectele lor cele mai semnificative, a analizat contribuția fiecărui membru de sindicat și a întregii organizații sindicale la realizările obținute. Analizând în adincime activitatea lor, exemplificând fiecare problemă ridicată, propunând soluții pentru munca viitoare, darea de seamă a constituit o bună bază de discuții și a imprimat adunării generale un caracter viu, constructiv.

Cum este și firesc, aspectele dezbătute cel mai larg s-au referit la sarcinile profesionale și social-culturale ale cadrelor didactice. În general, acestea au fost bine îndeplinite. La sfârșitul primului trimestru, situația la învățură a elevilor școlii era bună, iar notele obținute de ei pe trimestrul II presupun că acesta se va încheia cu o situație și mai bună. În școală sînt clase întregi care

nu au nici un elev rămas în urmă la învățură. Pe de altă parte, în domeniul activității social-culturale, o statistică aproximativă (pentru că s-a făcut mult mai mult decît s-a putut înregistra) prezintă sute de conferințe ținute de învățătorii și profesorii școlii, numeroase spectacole pregătite de ei, zeci de cărți recenzate și alte câteva sute difuzate în rîndurile cititorilor etc.

Organizației sindicale din școală îi revine datoria de a mobiliza pe membrii de sindicat, de a-l ajuta să-și îndeplinească sarcinile profesionale și obștești cît mai bine. Din adunarea generală a relesit că ea și-a împlinit această datorie, promovînd spiritul de răspundere, conștiințozitatea, inițind acțiuni de popularizare a experienței pedagogice înaintate, ca și acțiuni cultural-educative.

În școală muncesc alături pedagogi romini și maghiari. Organizația sindicală s-a îngrijit de stabilirea unor raporturi tovarășești între ei de încheierea colectivului pedagogic. Aceasta s-a putut realiza alături prin activitatea comună în vederea rezolvării diferitelor probleme profesionale, cît și prin crearea posibilităților pentru ca pedagogii să-și petreacă împreună o parte din timpul liber. De exemplu, consfătuirile de producție organizate pe teme: „Metode și procedee folosite în predarea lecțiilor de fizică”, „Predarea lecțiilor de matematică la cursul seral”, „Cum am reușit să realizez o frecvență bună” etc., antrenînd în pregătirea și desfășurarea lor profesori romini și maghiari, au contribuit la stringerea legăturilor de colaborare tovarășească între ei. În același scop, comitetul de instituție a mobilizat pe membrii de sindicat din școală la activitatea artistică de amatori. Corul cadrelor didactice din Orașul Satu Mare care a fost clasificat pe locul I la liza regională

a celui de al V-lea concurs al C.C.S., cuprinde un mare număr de învățători și profesori de la Școala medie nr. 2.

Relevînd laturile pozitive și negative din activitatea fostului comitet sindical, participanții la adunarea generală de alegeri au arătat cum a contribuit comitetul la întărirea legăturii școlii cu practica, la îmbunătățirea disciplinei elevilor, la asigurarea frecvenței la cursurile de pregătire a muncitorilor ce se vor înscrie în învățămîntul seral etc. Mulți dintre cei care au luat cuvîntul au criticat vechiul comitet pentru slaba preocupare de a stabili legături cu comitetele sindicale din întreprinderi în scopul bunei organizări a practicii elevilor în producție și pentru sprijinirea muncitorilor-elevi de la cursurile serale ale școlii.

În hotărîrea adoptată de adunarea generală au fost prevăzute măsuri pentru ridicarea nivelului muncii sindicale pentru sporirea eficacității ei. Adunarea generală a ales noul comitet de secție, care s-a angajat să valorifice experiența bună a vechiului comitet și să inițieze noi acțiuni pentru o activitate și mai rodnică în viitor.

AUREL FESTILA
vicepreședinte al C.S.R.
Baia Mare

Din creațiile cadrelor didactice

JEAN NIȚESCU — Oră de botanică în natură. (De la expoziția organizată la Clubul muncitorilor din învățămînt din Capitală)

În discuție — problemele de producție

Dezbaterile care au avut loc cu prilejul adunării generale pentru prezentarea dării de seamă și alegeri la Grupul școlar Galvani Tei din Capitală s-au referit cu prioritate la problemele instruirii practice și teoretice a elevilor, la pregătirea lor pentru munca în producție. Membrii de sindicat au subliniat sprijinul pe care l-au primit din partea grupelor sindicale și a comitetului alături în îmbunătățirea procesului de învățămînt în școală cît și în organizarea practicii în producție a ucenicilor și elevilor. Prin grija grupelor sindicale și a comitetului sindical s-au organizat lecții model și interesante, meditații și consultații pentru elevii rămași în urmă la învățură. Organizația sindicală a urmărit buna pregătire de către profesori a fiecărei lecții în parte.

Activitatea profesională desfășurată la grupul școlar se caracterizează printr-o strînsă legătură între predare și instruirea practică din ateliere. Îndrumat de organizația de partid, comitetul sindical i-a orientat pe profesori, pe maștri și pe ceilalți membri de sindicat din școală spre asigurarea îndeplinirii planului de producție al școlii. Ca urmare, în cursul anilor 1958 și 1959 s-au confecționat cu utilajele existente în școală strunguri tip Arad. Confecționarea acestui sortiment complex de produse, cu un număr mare de repere, a dat elevilor posibilitatea să-și însușească cunoștințele și deprinderi la nivelul programelor școlare. În planul de producție au intrat și alte sortimente importante, ca dulapuri metalice, bobine I.T.R.A., aparate pentru încercarea rezistenței materialelor, florete etc. În acest fel ucenicii și elevii și-au consolidat cunoștințele de care vor avea nevoie în activitatea lor de viitor.

O latură deosebit de importantă a activității din școlile profesionale este aceea a educării comuniste a elevilor și ucenicilor. Sub conducerea organizației de partid și cu ajutorul comitetului sindical, munca profesorilor, a maștrilor și a celorlalți muncitori a fost astfel orientată încît să formeze la ucenici și elevi trăsăturile morale ale muncitorului înaintat, mereu preocupat de promovarea noului, de progresul tehnic. Organizația școlară a urmărit să dezvolte la elevi conștiința muncitorească. Tocmai de aceea ea s-a preocupat în mod deosebit de organizarea întrecerii socialiste — minunată școală de educare în spirit muncitoresc. Obiectivele urmărite de întrecerea socialistă au privit organizarea locului de muncă, calitatea producției, productivi-

tatea muncii. Datorită desfășurării largi a întrecerii, peste 90 la sută din numărul elevilor realizează și întrec cu regularitate normele, contribuind la îndeplinirea și depășirea planului de producție al școlii. Întrecerea socialistă i-a făcut în același timp pe elevi să lucreze mai conștiințos, le-a stimulat dorința de a munci mai bine.

În adunarea generală de alegeri s-a arătat că, mobilizați de organizația de partid și de comitetul sindical, mulți dintre lucrătorii din ateliere au devenit un sprijin de seamă al maștrilor în desfășurarea procesului de producție. Lucrătorii ca tovarășii Ștefan Alexandru, Scopiide Petre, Ene Tănase, Ilie Gheorghie, Lazăr Israel, Jianu Mihai și alții dau ucenicilor și elevilor un bun exemplu în muncă, îi ajută cu dragoste să învețe meseria.

O altă preocupare a organizației sindicale din școală a fost de a sprijini valorificarea rezervelor interne. Ea a mobilizat pe membrii de sindicat să folosească deșeurile de tablă la executarea broștelor, a trăgătorilor pentru sertare, a scaunelor pentru bancuri etc. Ca rezultat al întrecerii socialiste, al valorificării resurselor interne, al utilizării capacităților de producție s-a obținut reducerea prețului de cost la o serie de produse. Astfel, numai la bancurile metalice prețul de cost a scăzut de la 1.400 lei la 1.150 lei.

Lărgirea sortimentului de produse a constituit de asemenea o preocupare permanentă a comitetului sindical. Ca urmare a muncii însușite a membrilor de sindicat planul de producție pe anul 1959 a fost îndeplinit cu sută la sută pe primele trei trimestre și cu 102 la sută pe trimestrul IV. La îndeplinirea planului de producție în condiții bune au contribuit în mare măsură consfătuirile de producție organizate de comitetul sindical.

Membrii de sindicat au arătat însă în adunarea generală că vechiul comitet sindical a avut și o serie de lipsuri în munca sa. Astfel, ei l-au criticat pentru lipsurile manifestate în sprijinirea biroului tehnic, care ar fi putut obține mult mai multe realizări în domeniul stimulării inovatorilor și al valorificării inovațiilor și raționalizărilor dacă ar fi fost mai des îndrumat și controlat. Ei au arătat de asemenea că s-ar fi putut organiza mai temeinic și mai regulat vizite cu ucenicii și elevii la întreprinderile mari de specialitate din Capitală.

Noul comitet de secție ales de adunarea generală consideră criticele făcute cu prilejul alegerilor un substanțial ajutor pentru îmbunătățirea pe mai departe a muncii din școală.

Știri

Acțiuni patriotice

Cadrelor didactice de la Școala elementară de 7 ani nr. 62 din raionul „23 August” au hotărît ca în cinstea alegerilor sindicale să organizeze o zi de muncă patriotică pentru colectarea fierului vechi.

Într-una din duminicile acestei luni, cei 30 membri de sindicat din școală, împreună cu numeroși părinți ai elevilor lor și avînd ca „ghid” și ajutoare pe cei mai buni cunoșcători ai topografiei cartierului — pionierii școlii — au străbătut palmă cu palmă străzile acestuia, adunînd cu hărnicie fierul vechi.

Acțiunea lor s-a încheiat cu rezultate frumoase: au strîns 9.000 kg. fier vechi, 600 kg. deșeuri de sticlă, 500 kg. materialuri, care au și fost predate întreprinderilor colectoare.

BOGATE MANIFESTĂRI CULTURALE

În cinstea alegerilor sindicale, învățătorii de la Școala elementară de 4 ani din satul Subpădure, raionul Tîrnăveni au intensificat munca culturală în rîndurile tîrînilor muncitori. Pe lângă conferințele ținute la cîmînul cultural, de curînd construit în sat, ei au pregătît cîteva spectacole de cor, dansuri, teatru.

În repertoriul echipei de teatru au intrat noi piese, cum sînt „Frumoasa pămîntului” și „Cel care rămîne singur”. În toată perioada alegerilor sindicale echipa de teatru va da spectacole cu aceste piese în comunele învecinate.

INTRECCERE

Între formațiile artistice de amatori ale muncitorilor din învățămînt din Brăila și cele din Galați există o veche întrecere. Corul pedagogilor din Galați s-a clasat în concursurile organizate pînă acum de C.C.S. înaintea celui al pedagogilor din Brăila. Echipa de teatru a brăilenilor a în trecut însă totdeauna pe cea gălățeană. Dansatorii, recitatorii, artiștii din școlile celor două orașe și-au disputat deseori întietatea.

În cinstea alegerilor sindicale, echipele de artiști amatori ale comitetului sindical din Brăila și-au propus să facă un nou pas înainte pe calea îmbunătățirii repertoriului și a realizării artistice. Ele au mărit numărul membrilor formațiilor de cor, teatru, dansuri, au inclus în repertoriu noi piese și au prezentat spectacole pe scenele cîminelor culturale și ale unor cluburi muncitorești. Echipa de teatru, de pildă, a prezentat în ultimul timp spectacole cu piesa „Paznicul stelelor” de Tiberiu Vornic. În pregătire se află piesa „O zi de odihnă” de V. Kataev.

Cadrelor didactice din Brăila au înțipinat dealtfel alegerile sindicale cu realizări și în alte domenii ale activității lor. În multe școli s-au inițiat dezbateri pe diferite teme profesionale de actualitate, s-au organizat consfătuiri de producție. Astfel, membrii de sindicat de la Școala elementară de 7 ani nr. 8 au dezbătut la ultima consfătuire de producție problema contribuției pe care o are studierea limbii române la educarea patriotică a elevilor, cei de la Școala elementară de 7 ani nr. 2 au discutat, tot într-o consfătuire

de producție, problema folosirii materialului didactic ca mijloc de adăugare a cunoștințelor predate. Cadrelor didactice de la Școala elementară de 7 ani nr. 6 au organizat de asemenea o consfătuire pe tema pregătirii pentru lecție a profesorilor care predau la clasele V-VII.

Membrii de sindicat din școlile orașului Brăila au participat și la diferite acțiuni patriotice organizate în colaborare cu U.T.M.-ul. Ei au contribuit la stringerea unei cantități de 20.000 de kg fier vechi pe care l-au trimis muncitorilor metalurgiști pentru a da patriei noi și noi mașini.

Pe de altă parte, nici pedagogii din Galați nu s-au lăsat mai prejoși. Cu ocazia alegerilor în grupele sindicale și a adunărilor generale pentru alegerea comitetelor de secție ei au hotărît să-și sporească eforturile în vederea sprijinirii procesului de învățămînt și să dezvolte și mai mult activitatea cultural-artistică. În repertoriul formațiilor artistice au fost incluse recent noi piese legate de realitățile satului. În vederea sprijinirii campaniei agricole de primăvară, formațiile artistice ale învățătorilor și profesorilor gălățeni vor susține spectacole în gospodăriile agricole colective și în cîminele culturale din raion. Corul lor, cunoscut de altfel și din emisiunile raionale și televiziunii, pregătește un nou concert public.

Întrecerea dintre pedagogii din cele două orașe este astfel un stimul pentru noi și noi succese în muncă.

Ce așteaptă satul de la oamenii școlii

Prezență activă în viața satului

Primul lucru pe care-l așteptăm de la învățătorii și profesorii din satul nostru este să-și ducă la îndeplinire cu dragoste și cu sîrguință sarcina lor de dascăli. Cînd spun asta, mă gîndesc mai întîi la ce învață elevii în școală.

Imi place de multe ori, cînd văd copiii pe uliță, ieșind de la școală, să fac planuri de viitor. Mă gîndesc că peste cîțiva ani ei vor fi tractoriști, combaineri, crescători de vaci și de porci, brigadierii. Aș dori să fie niște muncitori înaintați, care să știe mult mai multe decît știu țărani din sat acum. Dar pentru asta elevii trebuie să cunoască încă din școală problemele muncii agricole, trebuie ca dascălii lor să-și lege lecțiile de munca de pe ogoare. Elevii vin uneori cu profesorul de științe naturale la gospodăria colectivă. Cred că ar fi bine ca astfel de vizite să fie cît mai dese. Apoi, mai socotesc că în fiecare lecție pe care copiii o învață la școală se află cite ceva care privește viața și munca satului. Profesorii nu trebuie să piardă niciodată din vedere acest lucru. Exercițiile de matematică pot să cuprindă date privind munca pe ogoare, experiențele de fizică pot să demonstreze însemnătatea folosirii unor mijloace tehnice înaintate pentru sporirea producției agricole. Nu mai vorbesc de cunoștințele agricole și de științele naturale, unde fiecare lecție trebuie să se bazeze pe aplicații practice, pe vizite în gospodăria colectivă, pe lucrări efectuate pe lotul școlar.

Totodată, profesorii au datoria să-i ajute pe elevi să cunoască sarcinile trasate de partid în domeniul transformării socialiste a agriculturii. Elevii trebuie să știe, la fel ca și părinții lor, care este însemnătatea sporirii numărului de vaci cu lapte sau de ce este necesar să cultive cît mai mult porumb de siloz, floarea soarelui, steclă de zahăr etc.

Dascălii ar trebui să-și facă o grijă permanentă din a-i ține la curent pe școlari cu problemele politice și economice ale satului. Elevii sînt fil ai țărănilor colectivști

și întovărășiți. În familiile lor se dezbat numeroase probleme care privesc munca lor, viața din gospodăria colectivă și din întovărășire. Toate aceste probleme trebuie să-și afle clarificarea cea mai justă în școală.

Apoi, pe copii trebuie să-i însușească încă de pe băncile școlii idealurile comuniștilor. Dascălii sînt chemați să-i educe în așa fel, încît fiecare din ei să devină un inflăcărat constructor al socialismului, un om care să îndrăgească patria noastră nouă, un om cu convingeri comuniste, un om cu un larg orizont de cunoștințe și cu o nestăvilită dorință de a contribui la dezvoltarea și la ridicarea satului.

Ceea ce am arătat pînă aici privește munca pe care cadrele didactice o desfășoară în școală. Alături de aceasta, în fața lor se află și o altă sarcină de mare răspundere și de mare importanță. Mă refer la munca politică și culturală pe care sînt chemați să o desfășoare în mijlocul țărănimii muncitoare. Cadrele didactice de la noi au adus și pînă în prezent o contribuție însemnată la ridicarea vieții culturale a satului. Socotesc că în viitor am putea aștepta de la învățătorii și profesorii o mai intensă preocupare pentru ridicarea nivelului ideologic și politic al țărănimii. Avem 12 cercuri de citit, răspîndite în tot satul. La gospodăria colectivă există un colț roșu, mai avem și un centru de agitație. Ar fi bine ca dascălii să folosească mai larg aceste mijloace pentru a contribui la popularizarea, la lămurirea și la traducerea în viață a sarcinilor trasate agriculturii de către partid.

DINU GHEORGHE
secretar al organizației de partid

Sprîjin în acțiunile obștești

Bineînțeles că sarcina de căpetenie a pedagogilor este educația tinerei generații. Din acest punct de vedere, satul așteaptă în primul rînd de la învățătorii să-și facă datoria

cu dragoste și conștiinciozitate. Dorim ca elevii școlii — copiii noștri — să-și însușească temeinic cunoștințele predate în școală.

O grijă pe care profesorii trebuie

în munca pe care o desfășoară pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de partid și de guvern în domeniul agriculturii, în lupta lor pentru transformarea socialistă a satului, țărani muncitori sînt larg sprijiniți de oamenii școlii, care, prin întreaga lor activitate, îi ajută să-și îmbunătățească munca pe ogoare, să ducă o viață culturală tot mai bogată. Oamenii muncii de pe ogoare prețuiesc sprijinul dat de pedagogi și vor ca aceștia să fie permanent aproape de ei.

Ce așteaptă satul de la oamenii școlii?

Cu această întrebare ne-am adresat mai multor tovarăși din comuna Bratovoesti, raionul Craiova, care ne-au împărtășit părerile lor.

Redăm mai jos aceste păreri.

să o aibă în permanență în vedere este aceea a cuprinderii tuturor copiilor în școală. Consider că ei nu trebuie să preocupă pe nimeni un efort pentru a-i lămurii pe țărani să-și trimită copiii la școală. Mai sînt încă în sat cîțiva părinți care, dintr-un motiv sau altul, nu i lasă pe copii să-și continue învățătura în clasa a V-a și mai departe. Cu aceștia este necesar să se ducă o susținută muncă de lămurire.

Și în ceea ce privește activitatea obștească cadrele didactice ar putea face multe. De exemplu, ne-am hotărît să construim un nou local de școală. Ne bazăm în mare parte în realizarea acestei construcții pe contribuția voluntară a țărănilor muncitori. Pînă în prezent oamenii din sat au și fabricat aproape o sută de mii de cărămizi, cu care vom pune în curînd temeliele noului local. Și

în această privință sprijinul pedagogilor este de asemenea foarte necesar. E bine ca ei să fie în primele rînduri ale celor care îi mobilizează și îi însușește pe oameni în obținerea unor realizări ce vor fi de folos întregului sat.

Dese ori sfatul popular solicită sprijinul învățătorilor și profesorilor într-o serie de acțiuni culturale. Trebuie să arăt că pedagogii ne-au ajutat cu dragă inimă. Dar vreau să arăt, totodată, că și noi căutăm să nu abuzăm de timpul lor liber, să nu-i mobilizăm în acțiuni care pot fi duse la bun sfîrșit de lucrătorii sfatului, ci căutăm să le creăm condiții cît mai bune ca să-și poată îndeplini cu cinste sarcinile instructiv-educative și obștești.

MARIN GAVRILA
președintele sfatului popular

Alături de colectivști

La noi în sat, gospodăria colectivă s-a înființat încă din 1950. La început se uniseră numai cîteva familii, cu cîteva hectare de pămînt. De atunci și pînă astăzi însă gospodăria a crescut și s-a îmbogățit de la an la an. Acum sînt în gospodărie 244 de familii. A crescut fondul de bază al gospodăriei, a crescut numărul atelajelor și al animalelor, s-au ridicat construcții noi și, ceea ce este mai important, a crescut nivelul de viață al țărănilor colectivști.

Acum, grija noastră trebuie să se concentreze în special asupra problemelor legate de sporirea producției agricole și de consolidarea gospodăriei colective. Plenara din 3-5 decembrie 1959 ne-a trasat sarcina să intensificăm cultivarea porumbului de siloz. Această problemă a gospodăriei noastre trebuie să fie lămurită, înțeleasă și cunoscută în amănunțime de colectivști. Pentru aceasta sprijinul cadrelor didactice ne-ar fi de un real folos. Prin discuții cu grupuri de țărani, prin lecții ținute chiar aici la noi, în

gospodărie, prin lecturile din cercurile de citit, prin conferințele de la cîminul cultural învățătorii și profesorii pot să popularizeze sarcinile plenei și să ne ajute astfel în ducerea lor la îndeplinire.

Privitor la munca de educație din școală aș vrea să atrag atenția asupra importanței pe care o are educarea elevilor în spiritul dragostei de gospodăria colectivă. E bine ca învățătorii și profesorii să-i aducă pe elevi cît mai des în gospodăria noastră, să le arate cum se muncște în colectiv, să le dea, ori de cîte ori se ivește prilejul, date comparative despre rezultatele muncii individuale și ale muncii în comun. Școala are nenumărate posibilități de a dezvolta la elevi spiritul colectivismului. Aceste posibilități trebuie să fie folosite cît mai larg, cît mai din plin.

GALESAN MIHAI
președintele G.A.C.
„Victoria Socialismului”

O bogată activitate culturală

Cadrele didactice din satul nostru inițiază, organizează și contribuie la buna desfășurare a numeroase acțiuni culturale. De exemplu, ne ajută la organizarea unor seri de întrebări și răspunsuri pe teme cum sînt „Insemnătatea transformării socialiste a agriculturii”, „Despre sateliții artificiali”, „Despre îngrijirea animalelor în timpul iernii”, „Cultivarea cerealelor”, „Ce sînt superstițiile”, „Originea vieții pe pămînt”, „Ce sînt cutremurele” etc. Tot cu ajutorul lor s-au format o echipă de dansuri, un colectiv de teatru, o brigadă artistică de agitație, s-au organizat cercuri de agrozootehnie, de sericultură, de geografie, de cultură generală.

Toate aceste acțiuni au foarte mare însemnătate pentru ridicarea nivelului cultural al țărănimii muncitoare. Ele ar fi însă de și mai mult folos dacă pedagogii s-ar strădui să prezinte mai clar, mai sistematic cunoștințele pe care le transmit țărănilor muncitori. În strînsă legătură cu această chestiune se ridică și problema limbajului pe care-l folosesc uneori pedagogii în fața ascultătorilor. E bine ca, vorbind țărănilor, ei să evite formulările pretențioase și să găsească un limbaj simplu și apropiat, care să-i ajute să se facă înțeleși cu mai multă ușurință.

Se organizează la noi deseori, tot cu ajutorul cadrelor didactice, seri de basm, seri de ghicitori, de snoave și cîntece în legătură cu acestea și propune ca învățătorii și profesorii să se preocupe mai mult de folclorul local. În regiunea noastră este o producție folclorică foarte bogată, dar care nu este utilizată în suficientă măsură în activitatea culturală.

Avem în sat trei gazete de uliță. Pedagogii publică deseori aici articole care pun probleme vii, arzătoare din viața satului. Este bine ca învățătorii și profesorii dau atenția cuvenită gazetelor de perete. Dar sînt de părere că munca lor în această privință nu ar trebui să se limiteze numai la atît. Ar fi necesar ca ei să se ocupe de recrutarea unui număr cît mai mare de colaboratori din rîndurile țărănilor muncitori. Ei pot să-i ajute să scrie despre tot ceea ce sezează în munca satului, să-i obișnuiască să devină colaboratori activi ai gazetelor.

O ultimă problemă. Nu avem încă în sat un cor, pentru că nu are cine să-l conducă. N-ar fi rău dacă școala ar găsi o soluție pentru această problemă.

LEON CIRCU
directorul cîminului cultural

Ajutor permanent celor care învață

În satul nostru sînt mulți tineri care s-au înscris la învățămîntul fără frecvență. Dar sînt mult mai mulți aceia care ar fi putut să se înscrie și care nu s-au înscris. Cred că le-a lipsit sfatul, îndrumarea.

Mă uit că la noi sînt mulți băieți și multe tete care, cum au puțină vreme liberă, vin pe la cîminul cultural pe la bibliotecă. Le place să citească, le place să asculte conferințe, să afle ceea ce n-au știut pînă acum. La serile de întrebări și răspunsuri organizate de tovarășii învățătorii și profesorii vin foarte mulți tineri. Nu se mai satură să asculte, să întrebe, să învețe. Înseamnă că sînt oameni care ar vrea să știe cît mai multă carte. Mă gîndesc la destul de mulți tineri care sînt și foarte vrednici și foarte isteți și care, dacă ar învăța, ar putea să fie foarte bine chiar ingineri agronomi.

Agricultura are nevoie de oameni cu multe cunoștințe, de oameni ori-cepuți, care să folosească mereu alte și alte metode noi. Astfel de

oameni ar putea să crească dintre tinerii din sat. Numai că ar fi nevoie ca învățătorii și profesorii să vorbească mai mult cu ei și să-i îndrume, să-i convingă să se înscrie la cursurile fără frecvență.

As mai avea să spun ceva și despre noi, cei cîțiva care ne-am înscris la curs. Școala la care trebuie să ne dăm examenul este departe de satul nostru, într-o altă comună. Acolo se organizează lecții, dar noi nu putem să participăm întotdeauna la locuri pentru că este prea departe. De aceea, nu ar fi rău dacă profesorii de aici ne-ar ajuta să învățăm, dacă ne-ar explica atunci cînd nu înțelegem cite ceva, dacă ne-ar aduna din cînd în cînd la școală și ne-ar lămurii cite o lecție mai grea.

Cred că cerința noastră e îndreptățită și sînt sigur că profesorii vor răspunde cu dragă inimă.

NICOLAE GHINDEANU
țărăni colectivști

La cîminul cultural din Muștești, regiunea Pitești, un grup de țărani întovărășiți urmăresc cu interes explicațiile învățătorului Nicolae Teodorescu despre evoluția sateliților artificiali ai Pămîntului lansați în Uniunea Sovietică.

Exprimarea corectă în clasele I-IV

Dezvoltarea exprimării corecte orale și scrise a elevilor constituie una dintre cele mai importante sarcini ale învățătorilor. Deprinderea de a se exprima cu ușurință oral și în scris le este necesară elevilor în primul rând în activitatea școlară, constituind garanția înțelegerii și însușirii corecte a cunoștințelor transmise în cadrul diferitelor discipline, iar în al doilea rând în vederea pregătirii lor pentru a participa la viața socială. Înțelegerea și stăpînirea limbii, cu bogatele și variatele ei mijloace de expresie, ajută tineretului să cunoască valoroasele creații culturale ale poporului nostru, contribuind astfel la educarea lui în spiritul dragostei pentru patrie.

Dezvoltarea vorbirii și a exprimării corecte a elevilor se bucură de o atenție tot mai mare în școlile noastre, iar cadrele didactice fac front comun pentru ca elevii să vorbească și să scrie cit mai corect. Mai sînt însă și elevi care nu se exprimă destul de corect oral sau în scris, nu au un vocabular destul de bogat, săvîrșesc greșeli de ortografie, ortografie și punctuație. Multe dintre aceste lipsuri se datoresc neajunsurilor care mai există în predarea limbii romine în clasele I-IV. Efortul învățătorilor trebuie să se îndrepte spre lichidarea acestor neajunsuri, spre îmbunătățirea continuă a predării limbii romine.

Una din laturile fundamentale ale predării limbii în școala elementară o constituie cititul. Pe calea cititului și a lucrărilor în legătură cu cele citite elevii își însușesc regulile practice ale limbii literare, obțin și își fixează în memorie cunoștințe cu privire la lumea înconjurătoare, își largesc vocabularul și își dezvoltă gîndirea.

Printre lucrările legate de citire care oferă largi posibilități de dezvoltare a exprimării corecte se numără întocmirea planului bucății de citire. Redînd pe scurt momentele principale ale povestirii, întocmirea planului îi ajută pe elevi să desprindă ideile principale, să deosebească în povestire esențialul de secundar, ceea ce presupune o atitudine activă față de conținutul textului. Totodată planul dezvoltă la elevi deprinderea de a-și expune gîndurile într-o formă logică, încheată, îi ajută să povestească coerent cele citite.

Programa recomandă să se alcătuiască planuri încă din clasa I-a, pe baza unor ilustrații care să prezinte ideile principale ale povestirii. Înainte de alcătuirea planului sînt însă necesare exerciții de analiză a acestor ilustrații. În timpul analizei învățătorul îi ajută pe elevi să înțeleagă textul, să-și completeze cunoștințele cu noțiuni noi.

O atenție deosebită trebuie acordată descrierii orale a ilustrațiilor sub conducerea învățătorului, intrucît ea dezvoltă imaginația copiilor, le dezvoltă exprimarea corectă.

În clasele următoare, a II-a, a III-a și a IV-a, lucrările de întocmire a planului bucății citite se complică. În clasa a II-a, după citirea și analizarea povestirii se fragmente, elevii trebuie să găsească titluri ale acestora, în care să fie cuprins într-o măsură cit mai largă conținutul lor, titlurile alcătuit, în fond, planul bucății. Pentru ca elevii să poată desprinde esențialul și să întocmească un plan corect este necesar însă ca ei să cunoască temeinic conținutul celor citite. În acest scop, pe lângă citirea bucății sînt foarte utile și alte activități premergătoare, ca vizite, excursii etc. Așa, de pildă, înainte de predarea temei „Toamna”, învățătoarea clasei a II-a de la școala din comuna Bocsig, raionul Ineu, a organizat o excursie în pădurea din marginea satului. Observațiile culese aici i-au ajutat pe elevi să înțeleagă mai ușor conținutul povestirilor cu tema „Toamna” și unele expresii noi pe care le-au întîlnit în aceste povestiri.

În clasele următoare elevii sînt puși în situația să împartă ei înșiși povestirea pe fragmente și să le intituleze, întîi sub conducerea învățătorului, apoi independent. Un alt mijloc important pentru dezvoltarea unei exprimări corecte îl constituie explicarea și analiza

cuvintelor neînțelese, a expresiilor literare etc. În această privință povestirile și bucățile cu conținut literar oferă un material bogat, căruia mulți învățători îi acordă o mare atenție. De exemplu, citind cu elevii diferite bucăți din manual, învățătoarea clasei a III-a de la Școala nr. 54 din București le-a atras atenția asupra unor expresii figurate cum sînt „mijește o geană de lumină”, „ecouri argintii”, „s-a lăsat discul roșu al soarelui”, „la marginea zării” și altele. Ea le-a explicat amănunțit sensul acestor expresii, iar elevii le-au înțeles și au început să le folosească în vorbirea obișnuită.

Multe prilejuri de îmbogățire a vocabularului elevilor oferă și lecțiile de citire care au un conținut practic-științific. Învățătorii cu experiență dau elevilor explicații amănunțite asupra acestor cuvinte, urmărind nu numai ca ei să-și îmbogățească vocabularul, ci și să-și însușească în mod cit mai just semnificația cuvintelor nou învățate.

Pentru ca studiul vocabularului să ducă într-adevăr la dezvoltarea exprimării corecte a elevilor el nu trebuie să constea însă numai în explicarea sensului cuvintelor, ci și în determinarea compoziției lor, în găsirea altor cuvinte cu aceeași rădăcină, în alcătuirea de propoziții din cuvintele date, în folosirea acestor cuvinte în contexte diferite și în întrebuintarea lor corectă în expresii și compuneri. Îmbogățirea vocabularului se realizează și prin predarea altor obiecte de învățămînt, unde de asemenea învățătorul trebuie să explice cuvintele noi și să intervină atunci cînd elevii nu se exprimă corect.

Mulți învățători folosesc procedee variate în vederea dezvoltării exprimării corecte și a îmbogățirii vocabularului elevilor. Un asemenea procedeu este, de pildă, folosirea antonimelor și sinonimelor.

Elevii se întîlnesc cu antonimele chiar de la primele lecții, cînd își însușesc practic noțiunile de spațiu (aproape-depart, sus-jos, înainte-înapoi etc.) sau cînd rezolvă probleme elementare de logică pe baza comparației dintre ființe sau lucruri după o anumită însușire (mare-mic, înalt-scund etc.). Studiul antonimelor are loc la lecțiile de citire, atunci cînd se explică cuvintele neînțelese, cînd se caracterizează personajele, precum și la lecțiile de gramatică. El constă în alegerea cuvintelor cu sens contrar, în imbinarea lor cu substantive și includerea în propoziții etc. Unii învățători folosesc și alte căi. De exemplu, scriu pe tablă un număr de cuvinte cu sens contrar fără să țină seamă de nici o ordine (închis-scund, înalt-alb, deschis-negru etc.), cerînd elevilor să formeze din ele perechi potrivite.

Aceeași importanță o are și studiul sinonimelor, care se desfășoară prin exerciții orale și scrise. Elevii învață să aleagă sinonime pentru cuvîntul dat sau să le găsească în text, caută sinonimul necesar pentru exprimarea ideii în propoziție. Aceasta se poate realiza atunci cînd elevii povestesc sau cînd analizează cele citite, învățătorul ajutîndu-i să înțeleagă nuanțele de sens ale sinonimelor dacă întîmpină greutăți. Folosirea sinonimelor este necesară și atunci cînd elevii pregătesc o compunere bazată pe impresii sau după un tablou. În acest caz se discută cu întreaga clasă care este sinonimul cel mai potrivit pentru a reda precis ideea.

Munca pentru dezvoltarea exprimării corecte a elevilor desfășurată prin lecțiile de citire se continuă și se adîncește prin lecțiile de gramatică, de ortografie și de compunere, fără ca ea să fie neglijată și în cadrul celorlalte discipline.

Acordînd tot mai multă importanță dezvoltării vorbirii și exprimării corecte a elevilor, combătînd greșelile de limbă, învățătorii contribuie în același timp la dezvoltarea gîndirii acestora, îi ajută să stăpînească și să folosească întreaga bogăție a limbii fără de care nu se poate însuși și nici transmite tezaurul cultural al poporului.

C. POPESCU
lector la I.P.C.D. — București

Ion Pop și Victor Tat, muncitorii fruntași la întreprinderea minieră „Petre Gheorghe” din Săsar, Baia Mare, sînt elevi la Școala medie serală de pe lângă întreprindere. Adesea pot fi văzuți alături, pregătindu-se pentru lecții. Fruntași în producție, Ion Pop și Victor Tat sînt fruntași și la învățătură.

Lectură în școala serală

Predarea matematicii și producția

Elevii școlii noastre sînt, în majoritatea lor, muncitorii la atelierele navale din localitate. O parte din ei lucrează la întreprinderea minieră, iar alții la diferite cooperative de producție din oraș.

Cu mult interes studiază muncitorii-elevi matematica, înțelegînd că ea îl poate ajuta mult să-și îmbunătățească munca în producție. Pentru ca acest ajutor să fie cit mai eficient, comisia de matematică și fizică din școală i-a îndrumat pe profesori să-și organizeze astfel lecțiile, încît ele să se bazeze în cea mai mare măsură pe problemele cunoscute de muncitorii-elevi din producție. Ca urmare, profesorii de matematică au vizitat încă de la începutul anului întreprinderea unde lucrează elevii, s-au interesat de munca desfășurată de ei și au cules mult material pentru ilustrarea lecțiilor.

Comisia metodică, analizînd problemele practice care se ridică la locul de producție al elevilor în strînsă legătură cu programa de matematică a diferitelor clase, a ajutat profesorilor să folosească cu bune rezultate la lecții materialul cules. În acest fel, de exemplu, lecțiile de geometrie din clasa a VIII-a privind clasificarea triunghiurilor, simetria față de o axă etc. au pornit de la unele probleme cunoscute de elevi în legătură cu profilul filetelor. Bunoară, la lecția despre clasificarea triunghiurilor, cînd a explicat triunghiurile echilaterale, profesorul de matematică i-a făcut pe elevi să înțeleagă de ce unghiul profilului filetelor metrice este de 60 de grade, ca și legătura acestui fapt cu profilul generator al filetelor metrice pentru toate dimensiunile, care este un triunghi echilateral. În aceeași lecție, vorbindu-le muncitorilor-elevi despre triunghiul isoscel, profesorul le-a arătat că un astfel de triunghi, avînd unghiul de la vîrf de 55 de grade, se întîlnește la profilul generator al filetelor în țoli, folosite pentru imbinările țevilor ai căror pereți nu permit tăierea unui filet de a dîncime normală, deoarece rezistența pereților ar fi mult slăbită.

La fel, la lecțiile de geometrie în spațiu privind suprafața conică și conul, predate în clasa a X-a, profesorul de matematică va porni de la piese pe care le prelucrează elevii în producție și care au suprafețe conice: diferite conuri de cuplaje folosite în construcția navelor, roți dințate conice folosite în transmiterea mișcărilor la diferite mașini-unelte, burghie, alezoare etc. Explicîndu-le elevilor care sînt dimensiunile principale ale conului și ale trunchiului de con, profesorul va rezolva cu ei o serie de probleme pe care le întîlnesc deseori în activitatea practică. De exemplu, le va cere să determine conicitatea K și unghiul conului unei piese conice în care $D = a \text{ mm}$, $d = b \text{ mm}$, și $l = c \text{ mm}$. De asemenea, va completa demonstrarea formulelor cu ajuto-

rul cărora se calculează aria laterală a conului, aria lui totală, diametrul bazei, volumul conului și al trunchiului de con cu formule privind calcularea unghiului de înclinare, a conicității, a lungimii conului. Toate acestea le vor fi prezentate elevilor în cadrul unor probleme ca relații între dimensiunile piesei strunjite, țînîndu-se seama de notațiile staturilor în vigoare. Bunoară, unghiul de înclinare notat cu α va fi dat de formula $\text{tg } \alpha = \frac{D-d}{2l}$, sau $\text{tg } \alpha = \frac{K-1}{2}$, țînîndu-se seama de formula

$K = \frac{D-d}{2l}$ în care $D =$ diametrul bazei mari a conului, $d =$ diametrul bazei mici, $l =$ lungimea conului iar $K =$ conicitatea.

Tot la lecțiile de geometrie în spațiu la clasa a X-a, în care se vor studia corpurile rotunde, profesorul de matematică va rezolva cu elevii probleme practice legate de metodele folosite în strunjirea filetelor conice, probleme care se referă la calculul pasului filetelor măsurat pe axa conului sau pe generatoarea acestuia, țînînd seama de felul cum se face strunjirea.

Calculul aproximațiilor, atît de important în activitatea practică a muncitorilor-elevi, va fi abordat în clasa a IX-a, la lecțiile de geometrie în care se vor studia formulele de calculare a arilor poligoanelor, precum și în clasa a X-a, cu prilejul stabilirii relațiilor de mărime ce există între elementele diferitelor corpuri geometrice. În aceste lecții li se va arăta elevilor, prin probleme cu conținut practic strîns legat de activitatea lor în producție, cum se clasifică erorile de măsurare, cum influențează acestea asupra rezultatului măsurărilor, precum și care este rolul calculului aproximațiilor.

Datele pe care ni le pun la dispoziție întreprinderile din orașul nostru sînt larg folosite și la fixarea cunoștințelor sau în cadrul lecțiilor de repetare și sistematizare. Țînînd seama de marea utilitate a acestor date, comisia metodică se preocupă să elaboreze pe baza lor o culegere de probleme.

Căile de legare a lecțiilor de problemele concrete ale activității muncitorilor-elevi în producție sînt multiple. Important este ca noi, profesorii, să cunoaștem bine aceste probleme și să știm să desfășurăm la lecții, pe baza folosirii lor, o activitate creatoare care să înlesnească studiul elevilor și să asigure o legătură strînsă a învățămîntului cu producția. În acest fel vom contribui și la ridicarea calificării profesionale a muncitorilor-elevi, le vom deschide orizontul spre îmbunătățirea metodelor lor de muncă în producție.

Prof. FLORICA MAGERIU
secția serală a Școlii medii
„Ștefan Plovău”—Orșova

Sesiune științifică la Institutul de științe pedagogice

În zilele de 20, 21 și 22 februarie a.c. au avut loc lucrările celei de-a treia sesiuni științifice a Institutului de științe pedagogice din București.

În cadrul celor 12 sectoare ale sesiunii s-au prezentat numeroase comunicări științifice, care au cuprins probleme de bază ale pedagogiei și școlii. O serie de lucrări au tratat probleme actuale privind educarea tineretului din țara noastră în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar precum și probleme privind legarea învățămîntului de viață, de producție. De asemenea, s-au prezentat lucrări pe teme didactico-metodice, de psihologie pedagogică și defectologie, de istorie a pedagogiei rominești și universale, precum și unele lucrări privind probleme ale învățămîntului superior.

La lucrările sesiunii au participat numeroase cadre didactice din Capitală și din țară, cercetători și specialiști din diferite sectoare de activitate ale vieții noastre științifice și culturale.

Cea de-a treia sesiune științifică a Institutului de științe pedagogice a prilejuit un larg schimb de experiență între cercetători, cadrele didactice și specialiști, menit să contribuie la stimularea pe mai departe a cercetărilor pedagogice din țara noastră.

Muncitorii-elevi discută probleme de literatură

Intr-una din seriile trecute, elevii claselor a X-a și a XI-a de la Școala serală „Mao Tze-dun” din Capitală au participat la o interesantă manifestare literară, organizată sub îndrumarea profesorilor de literatură din școală.

În cadrul acesteia, muncitorul V. Papuc, elev în clasa a XI-a „A”, a vorbit despre Ion Creangă ca povestitor. Cu mult interes au ascultat elevii și cele spuse de Rudolf Minișiu, elev în clasa a XI-a „D”, care a vorbit despre proza lui Mihail Sadoveanu.

În jurul celor expuse au avut loc discuții vii, care au dovedit temeinica pregătire a elevilor școlii serale, cit și maturitatea lor în gîndire.

În încheiere au fost recitate versuri de Eminescu, Topirceanu etc.

S. DIMA

Proiectul programei de Istorie a R.P.R. pentru clasa a XI-a

— c o n t i n u a r e —

I. REVOLUȚIA DIN 1848 ÎN ȚĂRILE ROMINE — 6 ore.

1. Situația țărilor romine în ajunul revoluției

Mișcarea revoluționară din Moldova — 2 ore

a. Situația internațională la mijlocul sec. XIX; anul revoluționar 1848 în Europa. Clasicul marxism—leninismului despre revoluțiile din 1848.

b. Situația social-politică din cele trei țări romine în preajma revoluției; contradicțiile dintre relațiile de producție feudale și noile forțe de producție; întărirea luptei maselor și a burgheziei împotriva orânduirii feudale și a asupririi naționale; principalele mișcări social-politice premergătoare revoluției de la 1848 (caracterul și însemnătatea lor); cauzele generale ale revoluției de la 1848 din țările romine; stringerea legăturilor dintre revoluționarii din cele trei țări romine.

c. Mișcarea revoluționară din Moldova; cauzele ei; forțele sociale participante; adunarea de la Iași; caracterul limitat al mișcării; frământările țărănești; cauzele înăbușării mișcării.

d. Activitatea revoluționară a refugiaților politici moldoveni; programul de la Brașov și „Dorințele partidei naționale din Moldova” (caracterul lor revoluționar burghezo-democratic).

e. Însemnătatea și învățămintele mișcării revoluționare de la 1848 din Moldova.

2. Revoluția burghezo-democratică din Țara Românească — 2 ore.

a. Cauzele revoluției; pregătirea ei; legăturile revoluționarilor muncitori cu mișcarea revoluționară din apusul Europei.

b. Obiectivele fundamentale ale revoluției; forțele sociale participante; marea adunare populară de la Islaz; programul revoluției; acțiunile revoluționare din Oltenia; izbucnirea revoluției la București; rolul hotărâtor al luptei maselor în instaurarea guvernului revoluționar; poziția înaintată a burgheziei radicale în frunte cu marele revoluționar democrat Nicolae Bălcescu; comploturile contrarevoluționare și înăbușarea lor ca urmare a acțiunii hotărâte a maselor populare;

II. FORMAREA STATULUI NAȚIONAL ROMIN; CUCERIREA INDEPENDENȚEI DE STAT A ROMINIEI — 4 ore

1. Dezvoltarea Țării Românești și Moldovei după 1848; unirea Moldovei cu Țara Românească — formarea statului național român — 2 ore

a. Dezvoltarea social-economică între anii 1849—1864: dezvoltarea agriculturii (legiunile agrare din 1851); apariția industriei mecanice; începutul exploatarei petrolului; dezvoltarea comerțului; largirea pieței interne și a comerțului extern; apariția instituțiilor de credit; căile de comunicație; începutul pătrunderii capitalului străin. Clasele sociale și raporturile de clasă: formarea proletariatului; alunecarea burgheziei pe poziții reformiste și reacționare; înlăturarea privilegiilor boierimii — parazitismul ei.

b. Dezvoltarea politică a Moldovei și Țării Românești între anii 1849 — 1859; intensificarea luptei populare pentru înlăturarea regimului feudal și a jugului străin; activitatea emigranților politici în favoarea Unirii.

c. Războiul Crimeii; atitudinea marilor puteri față de problema unirii Moldovei cu Țara Românească.

d. Înfăptuirea Unirii: forțele sociale unioniste; lupta partidei naționale; divanurile ad-hoc (caracterul și însemnătatea hotărârilor adoptate); Convenția de la Paris; adunările electivă; dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza; rolul luptei maselor populare în înfăptuirea Unirii; sprijinul acordat de românii din Transilvania.

e. Însemnătatea istorică a Unirii; formarea statului național român; consolidarea pieței naționale; dezvoltarea conștiinței naționale; întărirea luptei populare pentru înfăptuirea reformei agrare și pentru independență; ecoul Unirii în Transilvania.

2. Dezvoltarea României între anii 1859 — 1866; reformele din timpul lui Alexandru Ioan Cuza — 1 oră

a. Dezvoltarea social-politică; comisia centrală; lupta pentru recunoașterea și desăvârșirea Unirii; accentuarea luptei maselor populare pentru rezolvarea problemei agrare; ciocnirile din sânul burgheziei și moșierimii; secularizarea averilor mănăstirești. Statutul lui Cuza; legea rurală din anul 1864 — expresie a compromisului de clasă dintre burghezie și moșierime; celelalte reforme din timpul lui Cuza.

b. Politica externă: slăbirea dependenței față de Imperiul Otoman; întărirea situației

comisia proprietății și lichidarea ei; crearea armatei revoluționare (rolul generalului Gheorghe Magheru).

c. Înăbușirea revoluției; trădarea revoluției de către majoritatea burgheziei — înțelegerea ei cu moșierimea; unelirile reacțiunii interne și internaționale; lupta eroică din Dealul Spirii; ocuparea Țării Românești de către trupele străine; convenția de la Balta Liman.

d. Caracterul burghezo-democratic și însemnătatea istorică a revoluției de la 1848 din Țara Românească.

3. Revoluția burghezo-democratică din Transilvania — 2 ore

a. Situația internațională în preajma izbucnirii revoluției din Transilvania. Revoluțiile din centrul și apusul Europei.

b. Cauzele revoluției; principalele curente; marea adunare populară de la Blaj; acunarea de la Lugoj; programul revoluției — caracterul lui burghezo-democratic; hotărârea nejustă a dietei nobiliare de la Cluj cu privire la Transilvania și unelirile reacționare ale Curții imperiale; protestele românilor; caracterul progresist al luptei pentru rezolvarea problemei naționale; lupta motilor sub conducerea lui Avram Iancu pentru lichidarea dominației nobililor; politica nejustă a guvernului revoluționar maghiar în problema națională și alunecarea naționalistă a unei părți a burgheziei romine; participarea iobagilor români la revoluția maghiară și a iobagilor unguri la lupta antifeudală a țărănilor români; lupta lui Nicolae Bălcescu, Eftimie Murgu și a altor revoluționari români pentru unirea forțelor revoluționare romine și maghiare.

c. Înfrângerea revoluției; cauzele principale ale înfrângerii revoluției (unelirile Curții imperiale pentru dezbinarea forțelor revoluționare; nerezolvarea democratică a problemei naționale de către guvernul revoluționar maghiar; intervenția armatei țariste). Caracterul burghezo-democratic și însemnătatea istorică a revoluției de la 1848 din Transilvania.

d. Însemnătatea istorică a revoluției de la 1848 din cele trei țări romine; urmările și învățămintele ei

internațională a României; legăturile cu Transilvania; relațiile cu țările străine.

c. Caracterul burghez și însemnătatea reformelor înlățuite în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza; importanța luptei maselor populare pentru înlățuirea reformelor; poziția înaintată a lui Cuza și Kogălniceanu.

d. Detronarea lui Cuza de către monstruoasa coaliție.

3. Dezvoltarea României între anii 1866—1877. Războiul pentru independență — 1 oră

a. Dezvoltarea relațiilor capitaliste după 1864; menținerea unor puternice rămășițe feudale; convenția comercială cu Austro-Ungaria.

b. Viața social-politică: dinastia de Hohenzollern—expresie și instrument al regimului reacționar burghezo-moșieresc; noua constituție; formarea partidelor politice ale burgheziei și moșierimii; instabilitatea guvernamentală; creșterea proletariatului industrial; primele asociații muncitorești; cercurile socialiste; primele greve; ecoul Comunei din Paris în România. Situația grea a țărănimii (începutul stratificării țărănimii, învielele agricole). Mișcările antidinastice.

c. Împlinirea luptei maselor pentru înlăturarea jugului otoman cu lupta pentru revendicări social-politice; poziția partidelor burghezo-moșieresti și a mișcării socialiste în problema cuceririi independenței de stat. Agravarea crizei din Balcani; atitudinea marilor puteri față de problema constituției statelor naționale în Peninsula Balcanică; izbucnirea războiului ruso-turc. Convenția româno-rusă; proclamarea independenței de stat a României — 9 mai 1877.

d. Desfășurarea războiului ruso-român-turc; ofensiva armatei ruse; participarea armatei romine; principalele lupte (victoriile de la Grivița, Plevna, Rahova, Smîrdan); frăția de arme româno-rusă; contribuția României la înfrângerea Turciei și la eliberarea popoarelor balcanice; eroismul maselor populare; sprijinul acordat de românii din Transilvania.

e. Încheierea păcii; hotărârile păcii de la San Stefano (caracterul și însemnătatea lor); hotărârile Congresului de la Berlin; însemnătatea cuceririi independenței de stat a României (caracterul progresist al războiului pentru independență din anii 1877 — 1878); rolul hotărâtor al maselor populare în cucerirea independenței noastre naționale.

la Sibiu; legiferarea egalității în drepturi a popoarelor din imperiul habsburgic ca urmare a luptei popoarelor asuprite și a întăririi burgheziilor naționale; dualismul

austro-ungar (caracterul lui reacționar și de clasă).

b. Dezvoltarea economică: rolul Transilvaniei în economia imperiului habsburgic. Patentele imperiale din anii 1853 și 1854; începutul folosirii mașinilor agricole și a muncii salariate în agricultură; menținerea rămășițelor feudale; dezvoltarea industriei extractive și prelucrătoare; întărirea capitalului autohton; concurența austriacă; dominația capitalului austro-ungar.

c. Clasele sociale și raporturile de clasă. Formarea proletariatului industrial modern; înrăutățirea situației muncitorilor în condițiile împlinirii exploatarei sociale cu asuprirea națională; începuturile mișcării muncitorești — lupta înfrățită a muncitorilor de diferite naționalități; prigonirea mișcării muncitorești. Nerezolvarea problemei agrare în Tran-

IV. DEZVOLTAREA ROMINIEI DE LA RĂZBOIUL PENTRU INDEPENDENȚA PINA LA PRIMUL RĂZBOI MONDIAL IMPERIALIST (1878—1914) — 6 ore.

1. Dezvoltarea economică-socială și politică a României între 1878 — 1907. Dezvoltarea mișcării muncitorești — 3 ore

a. Situația internațională între anii 1878—1907. Trecerea țărilor capitaliste la imperialism; apariția și dezvoltarea leninismului; principalele evenimente internaționale.

b. Dezvoltarea economică; creșterea relativă a ritmului dezvoltării capitalismului; dezvoltarea industriei — caracterul ei unilateral, dezvoltarea agriculturii, caracterul extensiv și începutul exploatarei intensive a pământului, caracterul agrar al economiei; împlinirea relațiilor de producție capitaliste cu puternicele rămășițe feudale; intensificarea pătrunderii capitalului străin; apariția capitalului monopolist în economia românească.

c. Lărgirea circulației mărfurilor: războiul vama! cu Austro-Ungaria; creșterea comerțului exterior; dezvoltarea legăturilor economice cu Transilvania; lărgirea rețelei de căi ferate și drumuri; dezvoltarea navigației fluviale și maritime: porturile.

d. Dezvoltarea social-politică: situația grea a maselor muncitoare; intensificarea exploatarei proletariatului; accentuarea stratificării social-economice la sate; împlinirea exploatarei capitaliste cu rămășițele exploatarei feudale; ascuțirea contradicțiilor în sinul claselor dominante; întărirea puterii economice și politice a burgheziei; modificarea constituției; lipsa de drepturi politice a claselor exploatate.

e. Ascuțirea luptei de clasă: intensificarea mișcărilor greviste; răspândirea marxismului în România; formarea conștiinței de clasă a proletariatului; creșterea combativității maselor țărănești; răscoala țărănilor din 1888; atitudinea mișcării muncitorești față de răscoală.

f. Dezvoltarea mișcării muncitorești la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX: aderarea cercurilor muncitorești din România la Internaționala a II-a; transformarea cercurilor muncitorești în cluburi muncitorești; crearea P.S.D.M.R. și activitatea sa; trădarea „generoșilor”, dizolvarea P.S.D.M.R., mișcarea muncitorească între 1900—1904; puternicul ecou al revoluției populare ruse din anii 1905—1907; avântul mișcării muncitorești; împlinirea luptei muncitorilor pentru revendicări proprii cu lupta internațională de solidarizare cu revoluția rusă; înființarea sindicatelor; I. C. Frimu și Ștefan Gheorghiu; influența mișcării muncitorești asupra dezvoltării social-politice și culturale a României burghezo-moșieresti.

g. Politica externă: expansiunea imperialismului german în sud-estul Europei și aderarea României la Tripla Alianță; relațiile cu țările vecine; poziția trădătoare a regimului burghezo-moșieresc din România în problema Transilvaniei; creșterea tendințelor anti-habsburgice în România ca expresie a luptei maselor populare pentru rezolvarea problemei Transilvaniei.

2. Răscoala țărănilor de la 1907 — 1 oră

a. Cauzele răscoalei; exploatarea sînge-

V. DEZVOLTAREA TRANSILVANIEI ÎN TRE ANII 1890—1914 — 2 ore

a. Dezvoltarea economică. Urmările concurenței austriace și ale războiului vama! dintre Austro-Ungaria și România. Dezvoltarea industriei: regimul protecționist; apariția capitalului monopolist; pătrunderea capitalului apusean. Accentuarea dezvoltării intensive a agriculturii; ruinarea micilor gospodării țărănești. Lărgirea legăturilor economice cu România la începutul sec. XX.

b. Viața social-politică. Întărirea exploatarei în condițiile trecerii la imperialism; accentuarea stratificării țărănimii; puternica emigrație a țărănilor din Transilvania. Lipsa de drepturi politice a muncitorimii și țărănimii; consolidarea pozițiilor burgheziei maghiare și maghiarizate în cadrul coaliției burghezo-moșieresti; concurența economică dintre burgheziile naționale; accentuarea politicii de asuprire națională; subordonarea

VI. DEZVOLTAREA CULTURII ÎN TRE ANII 1848—1917 — 1 oră

a. Dezvoltarea culturii în țara noastră în condițiile victoriei și dezvoltării orânduirii capitaliste; lupta dintre materialism și idealism în țara noastră la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX.

silvania ca urmare a constituirii regimului burghezo-moșieresc; stratificarea social-economică la sate; frământările țărănești. Întărirea burgheziei romine, săsești și maghiare; ciocnirile dintre ele pentru consolidarea dominației de clasă. Clasa moșierilor; preponderența economică și politică a moșierimii maghiare.

d. Politica de asuprire națională (abrogarea legilor favorabile rominilor; conținutul reacționar al legii naționalităților; prigonirea învățămîntului românesc). Lupta maselor populare și a burgheziei rominești împotriva asupririi naționale; preponderența numerică a populației rominești; nerecunoașterea anexării Transilvaniei la Ungaria; partidul național român; presa și asociațiile cultural-politice; accentuarea tendinței de unire cu România sub influența războiului pentru independență; poziția de clasă a burgheziei în problema națională

roasă a țărănimii; nedreapta împărțire a pământului; lipsa de drepturi a țărănimii; trustrudă arendașești; creșterea rentei pământului și adincirea mizeriei țărănimii la începutul sec. XX; starea de înapoiere culturală și sanitară a țărănilor; ascuțirea contradicțiilor de clasă la sate — întărirea luptei țărănilor pentru libertate și pământ; influența primei revoluții burghezo-democratice din Rusia

d. Desfășurarea răscoalei: izbucnirea și extinderea răscoalei în Moldova (evoluția revendicărilor și metodelor de luptă ale răscoalaților; eroismul țărănilor); fraternizarea spontană a muncitorilor cu țărăni la Puscani și Galați; criza politică din țară (deruta reacțiunii; înțelegerea reacționară de clasă dintre partidele conservator și liberal împotriva țărănimii răscolate); desfășurarea răscoalei în Muntenia și Oltenia; reprimarea sîngeră a răscoalei de către regimul burghezo-moșieresc.

c. Atitudinea mișcării muncitorești față de răscoala din 1907; sprijinirea răscoalaților de către elementele revoluționare din mișcarea muncitorească; poziția trădătoare a elementelor oportuniste

d. Ecoul internațional și însemnătatea marii răscoale țărănești de la 1907. Învățămintele ei — necesitatea alianței revoluționare dintre clasa muncitoare și țărănimia muncitoare pentru rezolvarea problemei agrare

3. Dezvoltarea României între anii 1907—1914 — 2 ore.

a. Situația internațională. ascuțirea contradicțiilor imperialiste; împărțirea puterilor europene în două grupuri antagoniste: criza politică din Balcani.

b. Viața social-economică și politică: legislația agrară burghezo-moșierescă după 1907 (caracterul ei limitat); lărgirea relațiilor capitaliste în agricultură. Dezvoltarea producției industriale și agricole; dezvoltarea capitalismului monopolist pînă la primul război mondial; întărirea legăturilor economice cu Transilvania. Lupta dintre trusturile străine pentru subordonarea economiei rominești; cîrdășia partidelor și guvernelor burghezo-moșieresti pentru exploatarea maselor și vinderea țării; înrăutățirea situației maselor muncitoare; legea contra sindicatelor; prigonirea presei muncitorești și a conducătorilor revoluționari ai clasei muncitoare.

c. Întărirea spiritului de luptă al clasei muncitoare; crearea Uniunii socialiste din România; reorganizarea Partidului Social Democrat; lupta elementelor revoluționare împotriva conducerii oportuniste a P.S.D.; dezvoltarea mișcării sindicale; legăturile cu mișcarea muncitorească internațională.

d. România și războaiele balcanice; cauzele și caracterul războaielor balcanice; neutralitatea României în timpul primului război balcanic; agitația în jurul problemei macedonene și a Cadrilaterului; intervenția imperialistă a burghezo-moșierimii din România în al doilea război balcanic; pacea de la București; atitudinea mișcării muncitorești față de războaiele balcanice.

Transilvaniei față de interesele imperialismului austro-ungar și german; relațiile cu România.

c. Dezvoltarea mișcării muncitorești; răspîndirea marxismului și întărirea conștiinței de clasă a muncitorimii transilvănene; intensificarea mișcării greviste; formarea sindicatelor; presa muncitorească; constituirea P.S.D. din Ungaria; întărirea luptei de clasă în Transilvania sub influența primei revoluții burghezo-democratice din Rusia; fărmîțirea P.S.D.; legăturile cu mișcarea muncitorească din România.

d. Întărirea luptei maselor populare și a burgheziei rominești pentru drepturi naționale și pentru unirea cu România; Memorandum-ul; sprijinirea luptei naționale a românilor transilvăneni de către opinia publică progresistă din România.

b. Progresele învățămîntului; lărgirea învățămîntului primar și secundar; apariția

(Continuare în pag. 6)

Invățământului profesional ca urmare a nevoii de muncitori calificați; organizarea și dezvoltarea învățământului superior; analfabetismul; inapoierea culturală a maselor populare — expresie a exploatarea socială și asupririi naționale.

c. Dezvoltarea științei și tehnicii; științele naturale (Gr. Cobălcescu, Gr. Antipa, Gh. Munteanu-Murgoci); medicina (C. Davilla, V. Babeș, I. Cantacuzino, Gh. Marinescu); chimia (P. Poni, C. I. Istrati); fizica și mecanica (N. Teclu, Tr. Vuia, A. Vlaicu); matematică (D. Emanuel, I. Bolyai, S. Haret, Tr. Lalescu); agrobiologia (I. Ionescu de la Brad); filozofia (V. Conta); istoria și filologia (B. P. Hașdeu, A. D. Xenopol, I. Bogdan); Academia Română; lupta oamenilor de știință progresiști împotriva curentelor reacționare.

VII. ROMANIA IN TIMPUL PRIMULUI RAZBOI MONDIAL IMPERIALIST (1914—1917) — 1 oră

a. Situația internațională în preajma primului război mondial; caracterul imperialist al primului război mondial; forțele participante.

Poziția arilor Internaționaliste a mișcării muncitorești în frunte cu V. I. Lenin față de războiul imperialist. (Conferințele de la Zimmerwald și Kienthal).

b. România în primii doi ani ai războiului imperialist: lupta celor două tabere imperialiste pentru atragerea României în război; „neutralitatea armată” (cauzele și caracterul ei de clasă). Transilvania în primii doi ani ai războiului imperialist. Năzuința justă a poporului român spre înfăptuirea reformelor democratice și desăvârșirea unității sale naționale: lupta dintre elementele revoluționare și cele oportuniste din P.S.D. cu privire la caracterul neutralității, războiului și păcii.

I. DEZVOLTAREA ROMÂNIEI IN PERIOADA DE LA MAREA REVOLUȚIE SOCIALISTĂ DIN OCTOMBRIE PÎNĂ LA INSURECȚIA ARMATA DE LA 23 AUGUST 1944

1. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, cotitură fundamentală în istoria omenirii. România în anii 1917—1918 — 1 oră

a. Însemnătatea istorică mondială a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie — cotitură fundamentală. Inceputul unei noi ere în istoria omenirii, era prăbușirii inevitabile a capitalismului și a victoriei socialismului și comunismului în lumea întreagă, triumful ideologiei marxist-leniniste asupra ideologiei burgheze și asupra oportunistului și reformismului.

b. Influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie asupra desfășurării războiului mondial; sfârșitul războiului mondial consecințele sale; încheierea păcii separate dintre România și Germania (caracterul ei înrobitor); cucerirea Basarabiei de către guvernul burghezo-moșieresc; lupta maselor populare pentru apărarea puterii sovietice; unirea Transilvaniei cu România — încheierea procesului de formare a statului național român în condițiile dezmembrării imperiului austro-ungar ca urmare a creșterii puternice a luptei revoluționare a maselor; lupta maselor populare — factorul hotărâtor al unirii Transilvaniei cu România; poziția reacționară de clasă a burgheziei și moșierimii în problema unirii Transilvaniei cu România.

c. Influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie asupra mișcării revoluționare internaționale și asupra mișcării muncitorești din țara noastră: avântul revoluționar în Europa și Asia; apariția grupurilor comuniste în țara noastră; întărirea luptei revoluționare a clasei muncitoare; împletirea luptei pentru apărarea revoluționară a puterii sovietice cu lupta pentru revendicări proprii; amploarea luptelor revoluționare din anii 1917—1918 în Moldova, Muntenia și Transilvania; greva tipografilor și masacrul din 13 decembrie 1918.

2. Situația României la sfârșitul războiului imperialist mondial (1918—1920) — 1 oră

a. Situația internațională la sfârșitul primului război mondial imperialist; încheierea păcii de la Versailles; intervenția imperialistă împotriva statului sovietic; lupta proletariatului internațional pentru apărarea revoluționară a Rusiei Sovietice; însemnătatea victoriei Puterii Sovietice.

b. Situația economico-socială a României la sfârșitul războiului imperialist: creșterea teritoriului, a populației și potențialului economic; criza economică din România; concurența dintre capitalul monopolist din vechea Românie și din Transilvania; accentuarea acaparării bogățiilor țării noastre de către imperialismul apusean; situația grea a maselor populare; situația minorităților naționale.

c. Situația politică: criza politică a regimului reacționar burghezo-moșieresc; rolul nefast al guvernului reacționar burghezo-moșieresc în înăbușirea revoluției proletare din Ungaria; manifestările de solidaritate a proletariatului din țara noastră cu revoluția socialistă din Ungaria; marile lupte ale maselor muncitoare împotriva politicii reacționare a guvernului și împotriva înfeudării țării puterilor străine.

d. Politica externă: întărirea dependenței României față de puterile imperialiste apusene după pacea de la Versailles; România — avanpost al imperialismului împotriva U.R.S.S.; Mica Înțelegere — instrument împotriva mișcării revoluționare și a statului sovietic.

3. Creșterea avântului revoluționar în România; crearea Partidului Comunist din România — 2 ore

a. Intensificarea luptei clasei muncitoare

d. Dezvoltarea literaturii; rolul societăților culturale; principalele curente; dezvoltarea realismului critic; M. Eminescu, V. Alecsandri, I. Creangă, I. L. Caragiale, A. Odobescu, G. Coșbuc, I. Slavici, Al. Vlahuță, D. Th. Neculațu, B. Delavrancea, I. Agirbiceanu, C. Hogaș, M. Sadoveanu; critica literară — influența negativă a activității lui I. Maiorescu. Activitatea lui C. Dobrogeanu-Gherea, G. Ibrăileanu.

e. Dezvoltarea artelor; pictura (Th. Aman, I. Andreescu, N. Grigorescu, St. Luchian, O. Băncilă); sculptura (I. Georgescu, St. Ionescu-Valbudea); arhitectura (I. Mincu, P. Antonescu); muzica (C. Porumbescu, G. Enescu); teatrul.

f. Principalele publicații din România și Transilvania; rolul important al presei muncitorești.

g. Importanța dezvoltării culturii înaintate pentru progresul social-politic al poporului român și al naționalităților conlocuitoare.

lupta clasei muncitoare împotriva războiului imperialist.

c. Intrarea României în războiul mondial imperialist; caracterul imperialist al participării României la primul război mondial, slaba pregătire a armatei romine.

d. Desfășurarea războiului: ofensiva armatei romine în Transilvania, contraofensiva trupelor puterilor centrale; retragerea în Moldova; situația grea a maselor populare pe teritoriul ocupat și în Moldova; întărirea luptei populației rominești din Transilvania pentru unirea cu România; influența revoluției burghezo-democratice din Rusia din februarie 1917 în rândul muncitorilor și țăranilor români; politica demagogică și naționalistă a burghezo-moșierimii; refacerea armatei romine; marile bătălii din Moldova — însemnătatea victoriei de la Mărășești; ajutorul important al armatei ruse.

pentru crearea unui partid revoluționar: lupta grupurilor comuniste și influența Internațională a III-a comuniste, apariția revistei „Lupta de clasă”.

b. Greva generală din Octombrie 1920: culminarea luptelor muncitorești din anii 1919—1920; desfășurarea grevei generale; înfrângerea ei; atitudinea trădătoare a elementelor oportuniste din conducerea partidului socialist; importanța și învățămintele grevei generale.

c. Crearea Partidului Comunist din România; ascuțirea luptei politice și ideologice din partidul socialist (intensificarea luptei pentru afilierea la Internaționala comunistă); conferința pe țară a grupurilor comuniste din martie 1921, Congresul din 8-12 mai 1921, crearea Partidului Comunist din România — victorie istorică a leninismului asupra oportunistului și reformismului în mișcarea muncitorească din România; procesul din Dealul Spîrlil.

d. Manevrele politice ale reacțiunii burghezo-moșierești pentru a împiedica alianța revoluționară a proletariatului cu țăranimea; reforma agrară din 1921; caracterul de clasă al reformei (consolidarea relațiilor capitaliste la sate; întărirea pozițiilor chiarimii).

4. România în perioada stabilizării vremelnice și parțiale a capitalismului (1922—1928); lupta P.C.R. pentru apărarea intereselor maselor populare — 2 ore

a. Situația internațională. Stabilizarea trainică a Uniunii Sovietice și însemnătatea ei internațională. Stabilizarea vremelnică și parțială în țările capitaliste

b. Stabilizarea vremelnică și parțială a capitalismului în România; refacerea și dezvoltarea unilaterală a industriei; stabilizarea pe seama intensificării exploatarea maselor și accentuarea dependenței față de capitalul străin; apariția fenomenelor de criză în agricultură ca urmare a nerezolvării problemei agrare și a pauperizării țăranimii; caracterul demagogic și reacționar al ciocnirilor dintre grupările burghezo-moșierești (lozincile: „Prin noi înșine” și „Porțile deschise”); inapoierea economică a României — expresie a politicii antipopulare și antinaționale a burghezo-moșierimii și a dominației imperialiste.

c. Viața politică: guvernarea liberală; constituția din 1923 (caracterul ei reacționar și de clasă); ofensiva regimului burghezo-moșieresc împotriva maselor muncitoare. Dependența României față de marile puteri imperialiste; politica antisovietică; legăturile cu țările capitaliste vecine.

d. Lupta P. C. R. în condițiile existenței sale semilegale: Congresul al II-lea al P.C.R. (importanța lui); lupta partidului comunist pentru unitatea politică a clasei muncitoare, pentru transformarea sindicatelor în organizații revoluționare de clasă; poziția trădătoare a elementelor social-democrate de dreapta; scindarea mișcării sindicale. Crearea sindicatelor unitare sub conducerea P.C.R.

e. Poziția marxist-leninistă a P.C.R. în problema națională: lupta P.C.R. pentru apărarea drepturilor minorităților naționale; poziția principală a P.C.R. în problema Basarabiei; ilegalizarea Partidului Comunist din România — expresie a politicii reacționare a burgheziei și moșierimii.

f. Lupta P.C.R. în condițiile ilegalității: folosirea tacticii leniniste de împletire a luptei ilegale cu cea legală: Congresul al III-lea al P.C.R.; organizațiile legale create și conduse de P.C.R.; Congresul al IV-lea al P.C.R.; lupta împotriva pericolului de război antisovietic.

5. România în perioada crizei economice (1929—1933); Congresul al V-lea al P.C.R.; marile lupte muncitorești din anul 1933 — 3 ore

A. Criza economică dintre anii 1929—1933 în România — 1 oră

a. Situația internațională. Succesele construcției socialiste în U.R.S.S. și importanța lor internațională. Criza economică din țările capitaliste; pauperizarea maselor muncitoare și a popoarelor din colonii; instaurarea dictaturii fasciste în Germania; accentuarea contradicțiilor imperialiste și a politicii antisovietice. Creșterea luptei revoluționare a maselor sub conducerea partidelor comuniste.

b. Cauzele și particularitățile crizei economice în România; politica burgheziei și moșierimii pentru ieșirea din criză pe seama maselor muncitoare: stabilizarea monetară din anul 1929; legea circulației bunurilor rurale; legea conversiunii datorilor agricole; curbele de sacrificiu, agravarea mizeriei maselor muncitoare, radicalizarea puternică a maselor exploatare.

c. Viața politică: accentuarea caracterului reacționar și antinațional al politicii regimului burghezo-moșieresc; guvernarea național-țărănistă; întărirea rolului monarhiei; crearea și folosirea organizațiilor fasciste ca instrument al claselor dominante și al imperialismului străin.

d. Politica externă: accentuarea dependenței României față de marile puteri imperialiste, semnarea acordului de la Moscova și respingerea de către guvernul burghezo-moșieresc a propunerilor Uniunii Sovietice pentru încheierea pactului de neagresiune; pregătirea războiului antisovietic.

B. Lupta clasei muncitoare sub conducerea P.C.R. pentru ieșirea revoluționară din criză; Congresul al V-lea al P.C.R. — 1 oră

a. Creșterea luptei revoluționare a maselor sub conducerea P.C.R.; lupta P.C.R. pentru făurirea unității de acțiune a clasei muncitoare; congresul Sindicatelor unitare (importanța lui); luptele de la Lupeni și însemnătatea lor, intensificarea luptelor țărănești; lupta fracționistă fără de principii din conducerea P.C.R. și lichidarea ei cu ajutorul Internaționalăi Comuniste; succesul Blocului muncitoresc țărănesc în alegerile parlamentare din 1931; apariția „Scintei”.

b. Congresul al V-lea al Partidului Comunist din România (zdrobirea teoriei burghezo-liberale a „neobișnuiții” și a teoriei sectariste „de stînga”); stabilirea principiilor organizatorice, ideologice, strategice și tactice ale partidului în lumina învățăturii marxist-leniniste; importanța istorică a Congresului al V-lea al P.C.R.

C. Eroicele lupte muncitorești din anul 1933 — 1 oră

a. Creșterea luptelor muncitorești în anul 1932; lupta P.C.R. pentru realizarea unității de acțiune pe calea frontului unic de jos. Conferința pe țară din martie 1932 a muncitorilor; Comitetul Central de acțiune pe țară al muncitorilor cefești în frunte cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — statul major al luptelor din ianuarie—februarie 1933.

b. Grevele demonstrative din 28 și 31 ianuarie 1933 ale cefeștilor de la Grivița; marea grevă din 2 februarie 1933 și importanța sa. Grevele de solidaritate ale cefeștilor din Iași, Galați, Pașcani, Cluj, Constanța; luptele muncitorilor petroliști din Valea Prahovei; măsurile de teroare ale guvernului național-țărănist; arestarea concucătorilor comunisti, semnalul dezlănțuirii marilor acțiuni muncitorești din 15—16 februarie 1933 (formele noi de luptă și de organizare ale proletariatului); solidarizarea clasei muncitoare cu lupta muncitorilor cefești.

c. Reprimarea sălbatică a luptelor de la Grivița, procesul comunistilor conducători ai luptelor muncitorești din anul 1933; demascarea în fața poporului a politicii antinaționale a claselor exploatare și a pregătirii războiului antisovietic. Solidarizarea muncitorilor din alte țări cu lupta clasei muncitoare din România.

d. Însemnătatea istorică și urmările marilor lupte ale muncitorilor cefești și petroliști din 1933; însemnătatea internațională a luptelor din 1933.

6. România în perioada fascizării țării și a instaurării dictaturii fasciste (1934—1941); lupta antifascistă a maselor populare sub conducerea P.C.R. — 3 ore

a. Situația internațională. Victoria socialismului în U.R.S.S. și însemnătatea ei internațională; situația țărilor capitaliste; ascuțirea contradicțiilor imperialismului; ofensiva fascismului; intensificarea pregătirilor de război; începutul agresiunilor fasciste și politica de „neintervenție”. Lupta partidelor comuniste pentru crearea frontului popular antifascist. Lupta hotărâtă a U.R.S.S. pentru securitatea colectivă și preîntâmpinarea războiului. Izbucnirea celui de al doilea război mondial; lupta eroică a popoarelor în frunte cu partidele comuniste pentru stăvilirea războiului.

b. Situația social-economică a României între anii 1934—1941, relativă înviorare a industriei și agriculturii ca urmare a creșterii producției de război și a intensificării exploatarea oamenilor muncii; întărirea continuă a capitalismului monopolist și adâncirea aservirii țării monopolistilor străini; ciocnirile dintre puterile imperialiste pentru dominația economică și politică asupra României; înfeudarea României față de Germania hitleristă.

c. Fascizarea țării; fascizarea aparatului

de stat; crearea de noi organizații fasciste și reactivizarea celor existente, mișcarea legionară, instrument al imperialismului german; asuprirea minorităților naționale, ascuțirea contradicțiilor dintre grupările burghezo-moșierești; lichidarea ultimelor libertăți democratice; instaurarea dictaturii regale; regimul represiv-terorist; transformarea României într-o bază de atac împotriva U.R.S.S.; ciocnirile dintre grupările fasciste pentru putere; instaurarea dictaturii legionaro-antonesciene.

d. Lupta P.C.R. pentru crearea Frontului Unic Muncitoresc și pentru crearea Frontului popular antifascist; lărgirea legăturilor P.C.R. cu masele (crearea și activitatea organizațiilor legale democratice); mișcările greviste și frământările țărănești; succesele mișcării antifasciste; participarea voluntarilor comunisti din România la luptele antifasciste din Spania. Lupta antifasciștilor împotriva regimului de exterminare din închisori; lupta P.C.R. pentru demascarea dictaturii regale și a pregătirilor de război antisovietic; mobilizarea maselor populare împotriva dictaturii de la Viena și împotriva dictaturii legionaro-fasciste.

e. Politica externă: stabilirea relațiilor cu U.R.S.S. în condițiile creșterii prestigiului internațional al Uniunii Sovietice și ale luptei antifasciste a maselor; tratatele cu Jugoslavia și Turcia; politica de compromis cu imperialismul apusean și puterile fasciste dusă de guvernul dictaturii regale pe baza politicii comune antisovietice; tratatul rominosovietic — eliberarea pașnică a Basarabiei și a nordului Bucovinei; convenția cu Bulgaria.

7. Dezvoltarea culturii între anii 1917-1944 — 1 oră

a. Influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie; ascuțirea luptei dintre materialism și idealism în țara noastră; patriotismul oamenilor de știință, scriitorilor și artiștilor progresiști, legăți de interesele maselor populare; lupta P.C.R. împotriva cosmopolitismului și a ideologiei fasciste pronovate de clasele exploatare, pentru dezvoltarea tradițiilor progresiste ale culturii noastre, pentru crearea unei culturi noi, proletare și pentru popularizarea culturii sovietice în țara noastră.

b. Invățământul: relativă dezvoltare a învățământului primar, secundar și superior; situația învățământului profesional; accentuarea subordonării învățământului intereselor de clasă ale burgheziei și moșierimii; inapoierea culturală a maselor populare.

c. Știința și tehnica: lupta P.C.R. împotriva misticismului și obscurantismului filozofiei burgheze și pentru răspunderea filozofiei marxist-leniniste în țara noastră; contribuția savanților români la dezvoltarea științei și tehnicii moderne; matematica (Tr. Lalescu, Gh. Titeica, D. Pompei, S. Stoilov); fizica și chimia (Dr. Hurmuzescu, Gh. Spacu, H. Hulubei); medicina (Gh. Marinescu, C. I. Parhon, D. Bagdasar); științele naturale (E. Racoviță, D. Voinov, L. Mracek, Gh. Macovei, S. Atanasiu, Em. Teodorescu); geografia (G. Vilsan); istoria (D. Onciul, V. Pirvan, N. Iorga); filologia (O. Densusianu, Th. Capidan, Iorgu Iordan).

d. Literatura: principalele curente; oglindirea contradicțiilor sociale și a luptei clasei muncitoare în literatură; decadentismul literaturii burgheze; literatura naționalităților conlocuitoare; critica literară; principalii scriitori dintre cele două războaie mondiale (M. Sadoveanu, T. Arghezi, L. Rebreanu, Al. Sahia, A. Toma, G. Topîrceanu, Camil Petrescu, Nagy I., Horvath I.).

e. Artele: predominarea realismului; manifestările de decadentism; principalii reprezentanți ai artei (muzica — G. Enescu, M. Jora, S. Drăgoi; pictura — N. Tonitza, C. Rădulescu, I. Steriadi, Iser; sculptura — C. Brăncuși, D. Paciurea, Fr. Stork; teatrul — C. Nottara, Ar. Demetriad, T. Bulandra, M. Voiculescu; arhitectura).

f. Presa; principalele ziare și reviste dintre cele două războaie mondiale; activitatea publicațiilor democratice; rolul important al presei conduse de P.C.R. (Cultura proletară, Bluze albastre, Veac nou, Era nouă); accentuarea caracterului reacționar al presei burghezo-moșierești.

8. România în timpul războiului criminal antisovietic; lupta forțelor populare patriotice, conduse de P. C. R. pentru răsturnarea dictaturii militarofasciste și intrarea României în frontul antihitlerist — 1 oră

a. Al doilea război mondial: cuceririle fasciste în Europa și Asia; atacul criminal al coaliției fasciste împotriva U.R.S.S.; Marea Război al Uniunii Sovietice pentru Apărarea Patriei; solidaritatea internațională a popoarelor împotriva fascismului; victoria coaliției antifasciste și eliberarea popoarelor cucerite; importanța mișcărilor de rezistență patriotică armată, conduse de comunisti; caracterul celui de al doilea război mondial.

b. Participarea României la războiul criminal antisovietic — expresie a politicii antipopulare și antinaționale a reacțiunii interne și internaționale; sprijinirea războiului antisovietic de către partidele burghezo-moșierești; distrugerile și jafurile provocate pe teritoriul Uniunii Sovietice; uriașele pierderi materiale și umane suferite de țara noastră ca urmare a aruncării României în războiul antisovietic; jaful contropitorilor fasciști în România; teroarea antipopulară exercitată de dictatura militarofascistă și contropitorii hitleriști.

c. Lupta maselor populare, sub conducerea P.C.R., pentru răsturnarea dictaturii militarofasciste și pentru întoarcerea armelor împo-

friva Germaniei hitleriste; poziția diferitelor puteri sociale față de războiul antisovietic; P.C.R. — organizatorul și conducătorul luptei poporului român împotriva dictaturii militar-fasciste și a războiului criminal antisovietic; platforma P.C.R. din septembrie 1941; creșterea împotrivirii maselor populare față de războiul antisovietic; lupta tineretului sub conducerea U.T.C.; creșterea manifestărilor

II. DEZVOLTAREA ROMÂNIEI ÎN PERIOADA REVOLUȚIEI POPULARE — DE LA 23 AUGUST 1944 ÎNAINTE (INSURECȚIA POPULARĂ ARMATĂ ÎNȚIATĂ, ORGANIZATĂ ȘI CONDUSĂ DE P.C.R.; INSTAURAREA REGIMULUI DEMOCRAT-POPULAR; DESAVIRȘIREA REVOLUȚIEI BURGHEZO-DEMOCRATICE; REVOLUȚIA SOCIALISTĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ) — 13 ore

A. Prima etapă a revoluției populare — instaurarea și consolidarea puterii populare în România (1944—1947) — 6 ore

1. Insurecția armată de la 23 August 1944; participarea României la războiul just antihitlerist — 2 ore

a. Pregătirea insurecției armate de la 23 August 1944 inițiată, organizată și condusă de P.C.R.; condițiile istorice interne și internaționale; obiectivele insurecției armate; elaborarea planului politic al insurecției armate de către P.C.R.; întărirea unității partidului (înlăturarea elementelor trădătoare din conducerea partidului); propunerile sovietice de armistițiu și derul reacțiunii din România; făurirea Frontului Unic Muncitoresc; pregătirea politico-militară a insurecției armate de către P.C.R. (crearea Comitetului militar revoluționar și a Blocului Național-Democrat; evadarea din lagăr a unora dintre conducătorii partidului în frunte cu tov. Gh. Gheorghiu-Dej); duplicitatea partidelor politice burghezo-moșieresti și a monarhiei.

b. Întărirea victorioasă a insurecției armate; lupta formațiunilor patriotice înarmate și a armatei române împotriva trupelor hitleriste; avântul revoluționar al maselor (rolul lor în determinarea mersului revoluției).

c. Însemnătatea istorică a insurecției armate; doborârea dictaturii militar-fasciste și salvarea țării de la dezastrul național, înlocuirea armelor împotriva Germaniei hitleriste; importanța internațională a insurecției armate de la 23 August 1944; insurecția armată — începutul revoluției populare, cotitură istorică de la regimul reacționar burghezo-moșieresc la regimul democrat-popular.

d. Cele două etape ale revoluției populare din țara noastră; caracterul unitar al procesului revoluționar deschis de victoria insurecției armate de la 23 August 1944.

e. Situația economică și politică a României după victoria insurecției armate; libertățile democratice cucerite prin lupta revoluționară a maselor conduse de P.C.R.; reorganizarea P.C.R. în noile condiții istorice; convenția de armistițiu (caracterul democratic și importanța ei).

f. Participarea României la războiul just antihitlerist; conducerea luptei antihitleriste a poporului român de către P.C.R.; patriotismul maselor populare; participarea tineretului condus de U.T.C. la războiul antihitlerist; eliberarea nordului Transilvaniei; contribuția importantă a României la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei; eroismul armatei române; alia de arme româno-sovietică.

2. Lupta pentru instaurarea puterii populare în România; reforma agrară democratică din anul 1945 — 2 ore

a. Lupta revoluționară a maselor populare, conduse de P.C.R., pentru instaurarea puterii populare în România; rolul de hegemon al proletariatului în revoluția populară; refacerea mișcării sindicale; stringerea legăturilor P.C.R. cu elementele de stînga din P.S.D.; lupta P.C.R. pentru izolarea de mase a partidelor burghezo-moșieresti; crearea Frontului Național Democrat; politica antipopulară și antinațională a guvernelor cu majoritate reacționară; intensificarea luptei maselor populare, conduse de P.C.R., pentru respectarea convenției de armistițiu și pentru sprijinirea războiului antihitlerist; lupta maselor populare, sub conducerea P.C.R., pentru înlăturarea revoluționară a reformei agrare; încheierea alianței revoluționare dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare sub conducerea clasei muncitoare; accentuarea contradicțiilor din sinul partidelor burghezo-moșieresti și schimbarea raportului de forțe în favoarea forțelor democratice conduse de P.C.R.; zădărnicierea încercărilor reacțiunii interne și internaționale de a provoca războiul civil; instaurarea guvernului democratic Dr. Petru Groza.

b. Regimul democrat-popular — rezultat al luptei revoluționare a maselor populare sub conducerea P.C.R., formă a dictaturii revoluționar-democratice a proletariatului și a țărânimii; desprinderea României din sistemul imperialist — importanța istorică a cuceririi independenței depline a României; realipirea nordului Transilvaniei (restabilirea unității naționale a poporului român); însemnătatea istorică a instaurării regimului democrat-popular în România.

c. Reforma agrară democratică din anul 1945; legiferarea reformei agrare de către puterea democrat-populară; caracterul revoluționar-democratic al reformei agrare din anul 1945; însemnătatea istorică a reformei agrare democratice (lichidarea moșierimii ca clasă și slăbirea puterii burgheziei; schimbarea raporturilor de clasă la sate; întărirea alianței revoluționare dintre proletariat și țărânimie).

d. Întărirea regimului democrat-popular; democratizarea aparatului de stat; restabilirea relațiilor diplomatice cu Uniunea Sovietică; statul naționalităților — consolidarea alianței de luptă dintre poporul român și minoritățile naționale; zdrobirea manevrelor reacțiunii interne și internaționale.

antifasciste în armată; crearea Frontului patriotic antifascist sub conducerea P.C.R.; lupta forțelor antifasciste din nordul Transilvaniei sub conducerea P.C.R.; formarea diviziilor de voluntari români antifasciști în U.R.S.S.; protestul oamenilor de știință; încercările partidelor „istorice” și ale monarhiei de a salva regimul burghezo-moșieresc și dictatura fascistă

3. Conferința națională a P.C.R.; lupta pentru consolidarea regimului democrat-popular (1945—1947) — 2 ore

a. Situația internațională; crearea și dezvoltarea sistemului mondial socialist; ascuțirea crizei sistemului colonialist al imperialismului.

b. Conferința națională a Partidului Comunist din România; perspectivele dezvoltării economice și politice a României democrat-populare; însemnătatea istorică a Conferinței naționale a P.C.R.

c. Lupta maselor populare, sub conducerea P.C.R., pentru democratizarea țării: consolidarea frontului unic muncitoresc; pedepsirea criminalilor de război; constituirea B.P.D.; reforma electorală; victoria forțelor democratice și înfrângerea partidelor reacționare în alegerile democratice din anul 1946; zădărnicierea încercărilor reacțiunii interne și ale imperialiștilor străini de a răsturna regimul democrat-popular.

d. Lupta P.C.R. pentru refacerea și dezvoltarea economiei naționale: primele măsuri economice cu caracter anticapitalist (etalizarea B.N.R., Oficiile industriale, controlul muncitoresc, reorganizarea și dezvoltarea cooperăției); ajutorul economic al U.R.S.S.; propunerile P.C.R. și reforma monetară din 1947; consolidarea economiei naționale; ridicarea nivelului de trai al maselor populare; slăbirea puterii economice a reacțiunii.

e. Consolidarea situației internaționale a României democrat-populare; recunoașterea guvernului democratic de către puterile apăsene; încheierea tratatului de pace; ajutorul diplomatic al U.R.S.S.; stringerea legăturilor cu celelalte țări democratice.

f. Maturizarea politică a clasei muncitoare; schimbarea hotărâtă a raporturilor de forță în favoarea forțelor revoluționare conduse de P.C.R.; demascarea și zdrobirea complotului antinațional al partidelor „istorice”; demascarea și înlăturarea ultimilor reprezentanți ai burgheziei din guvern; doborârea monarhiei — ultimul stîlp al reacțiunii — și proclamarea Republicii Populare Romine.

g. Trăsăturile și însemnătatea istorică a primei etape a revoluției populare din România.

B. A doua etapă a revoluției — revoluția socialistă în Republica Populară Română — 7 ore

1. Instaurarea dictaturii proletariatului în țara noastră; constituirea Partidului Muncitoresc Român; consolidarea R.P.R. — 1 oră

a. Situația internațională. Dezvoltarea continuă a lagărului socialist și deplasarea raportului de forțe pe plan internațional în favoarea socialismului; lupta țărilor socialiste în frunte cu U.R.S.S. pentru coexistență pașnică. Politica „războiului rece”, promovată de cercurile reacționare din țările capitaliste. Lupta popoarelor pentru pace.

b. Instaurarea dictaturii proletariatului în țara noastră — cucerire revoluționară fundamentală a poporului nostru muncitor în frunte cu clasa muncitoare; Republica Populară Română — formă a dictaturii proletariatului, principalul instrument al poporului muncitor din țara noastră în lupta pentru construirea socialismului; trecerea pe cale relativ pașnică la revoluția socialistă în țara noastră; consolidarea neîncetată a alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare sub conducerea clasei muncitoare — condiție esențială a construcției socialiste în patria noastră.

c. Partidul Muncitoresc Român — forța politică conducătoare în R.P.R.: primul congres al P.M.R.; înlăturarea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare pe baza principiilor marxist-leniniste — rezultat al luptei revoluționare a clasei muncitoare sub conducerea P.C.R. și al colaborării dintre P.C.R. și P.S.D. în cadrul F.U.M.; însemnătatea istorică a creării P.M.R.; întărirea permanentă a partidului prin curățirea rândurilor sale; unitatea indisolubilă dintre partid și popor.

d. Consolidarea Republicii Populare Romine; schimbările survenite în viața socială și politică din România după instaurarea dictaturii proletariatului; crearea Frontului Democratice Populare sub conducerea P.M.R.; Marele Adunare Națională a R.P.R. — expresie a intereselor și voinței maselor populare; prima Constituție a R.P.R.; politica național-leninistă — politică de stat; consolidarea legăturilor cu U.R.S.S. și cu celelalte țări de democrație populară.

2. Construirea economiei socialiste în R.P.R. — 4 ore

Industrializarea socialistă a R.P.R. — 2 ore

a. Politica marxist-leninistă a partidului nostru de industrializare socialistă a țării; condițiile istorice interne și internaționale ale industrializării socialiste a țării noastre.

b. Cucerirea puterii economice de către clasa muncitoare — condiție esențială a construirii societății socialiste; naționalizarea prin-

cipalelor mijloace de producție; însemnătatea istorică a actului revoluționar de la 11 iunie 1948.

c. Începutul dezvoltării planificate a economiei naționale a R.P.R. — planurile anuale de stat; obiectivele fundamentale ale planurilor anuale de stat; principalele realizări; raționarea administrativ-economică a teritoriului R.P.R.; crearea staturilor populare — consolidarea dictaturii proletariatului și a alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

d. Planul decenal de electrificare a R.P.R. și însemnătatea lui. Primul plan cincinal 1951—1955.

e. Mobilizarea de către partid a oamenilor muncii pentru dezvoltarea economiei naționale; importanța întrecerilor socialiste; ajutorul multilateral acordat de U.R.S.S. în industrializarea socialistă a țării noastre.

f. Dezvoltarea industriei socialiste: primul plan cincinal al R.P.R. — construirea bazei economiei socialiste; obiectivele de bază; importanța ridicării productivității muncii, a luptei pentru economii și pentru introducerea tehnicii înaintate; principalele realizări obținute în construcția socialistă prin îndeplinirea și depășirea primului plan cincinal.

g. Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale; făurirea economiei socialiste unitare — sarcină fundamentală a celui de-al II-lea plan cincinal al R.P.R.; succesele obținute în cursul celui de-al doilea plan cincinal; perspectivele dezvoltării industriei noastre, trecerea la etapa desăvârșirii construcției socialiste.

h. Constituția R.P.R. — trăsăturile ei profund democratice; ridicarea neîncetată a nivelului de trai al oamenilor muncii — temelie fundamentală a politicii partidului și statului nostru democrat-popular.

Transformarea socialistă a agriculturii; dezvoltarea comerțului — 2 ore

a. Politica leninistă a P.M.R. de transformare socialistă a agriculturii; rezoluția Plenarei C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949; crearea sectorului socialist în agricultură; începutul formării țărânimii colectiviste; întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare sub conducerea clasei muncitoare.

b. Dezvoltarea sectorului socialist în agricultură; mecanizarea agriculturii; creșterea producției agricole; dezvoltarea schimbului dintre oraș și sat. Marile succese obținute după al II-lea Congres al partidului în transformarea socialistă a agriculturii; însemnătatea Consfățuirii de la Constanța (1958); Decretul Prezidiului M.A.N. cu privire la lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură (marie 1959).

c. Crearea bazei tehnico-materiale pentru dezvoltarea transporturilor și a comerțului; dezvoltarea comerțului exterior.

d. Ajutorul frățesc primit de poporul român din partea Uniunii Sovietice; C.A.E.R. — expresie a relațiilor economice de colaborare și ajutor reciproc dintre țările lagărului socialist.

3. Revoluția culturală în patria noastră — 1 oră

a. Revoluția culturală — parte integrantă a revoluției socialiste; necesitatea obiectivă a făuririi culturii socialiste în conținut, naționale în formă; conducerea revoluției culturale de către P.M.R.; educarea oamenilor muncii în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar — sarcină fundamentală a revoluției culturale; concepția clasei muncitoare despre natură și societate — materialismul dialectic și istoric — baza ideologică a culturii socialiste; lupta intransigentă a P.M.R. împotriva ideologiei burgheze, a revizionismului și reformismului.

b. Dezvoltarea învățămîntului: sarcinile trasate de Conferința națională a P.C.R.; in-

INCHEIERE — Importanța și învățămîntele studierii istoriei patriei noastre — 1 oră

a. Poporul român — făuritorul istoriei sale; munca și lupta maselor populare — factorii esențiali ai dezvoltării neîncetate a societății omenești pe teritoriul patriei noastre; formarea, continuitatea și unitatea istorică a poporului român pe teritoriul Republicii Populare Romine; istoria patriei noastre — parte integrantă a istoriei universale; caracterul intern, autohton al procesului dezvoltării istorice neîncetate a societății omenești pe teritoriul țării noastre; frăția dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare — rezultat al luptei comune pentru libertate socială și națională, cheazăse a unității moral-politice a societății socialiste din patria noastră; prietenia istorică dinte poporul român și popoarele vecine — rezultat al luptei comune îndelungate pentru libertate socială și independență națională, pentru construirea socialismului și comunismului, pentru apărarea păcii; vechimea și însemnătatea legăturilor prietenești dintre poporul român și popoarele Rusiei și ale Uniunii Sovietice; caracterul profund popular al culturii noastre înaintate; contribuția importantă a poporului român la tezaurul culturii universale.

b. Istoria patriei noastre — izvor nesecat de pildă înălțătoare de patriotism, de spirit de sacrificiu în lupta necurmată pentru libertate socială, pentru unitate și independență națională, pentru construirea unei societăți noi — societatea socialistă; lupta revoluționară a clasei muncitoare — treaptă istorică calitativ superioară a luptei poporului român pentru libertate socială și independență națională; lupta eroică a comunistilor — pildă strălucită de dragoste fierbinte față de

lăturarea neștiinței de carte în R.P.R.; reforma democratică a învățămîntului; caracterul științific și democratic al învățămîntului din țara noastră; dezvoltarea neîncetată a învățămîntului de toate gradele și tipurile din R.P.R.; imbinarea învățămîntului cu munca productivă din uzine și de pe ogoare.

c. Dezvoltarea științei: Academia R.P.R. și institutele științifice; legătura strînsă a științei cu practica construirii socialismului; ridicarea noilor cadre de oameni de știință; principalii oameni de știință din țara noastră.

d. Dezvoltarea literaturii și artelor: rolul important al literaturii și artei socialiste în culturalizarea maselor și în lupta împotriva ideologiei burgheze; dezvoltarea literaturii în limbile naționalităților conlocuitoare; principalii reprezentanți ai literaturii și artei din R.P.R.

e. Politica P.M.R. de culturalizare a maselor populare: puternica dezvoltare a instituțiilor de culturalizare a maselor în R.P.R. (presa și editurile, teatrele, bibliotecile, cinematograful, radioul și televiziunea, expozițiile și muzeele, cluburile muncitorești și căminele culturale; rolul S.R.S.C.); rezultatele importante ale culturalizării maselor populare (creșterea conștiinței socialiste și a inițiativei creatoare a oamenilor muncii; înflorirea mișcării artistice de amatori; apariția unui mare număr de talente).

f. Dezvoltarea schimburilor culturale cu celelalte țări; preluarea culturii rominești peste hotare; răspîndirea literaturii universale progresiste în țara noastră; importanța literaturii sovietice pentru educarea comunistă a oamenilor muncii.

4. Politica externă a Republicii Populare Romine — 1 oră

a. Situația internațională. Dezvoltarea rapidă a țărilor socialiste; începutul construcției desăvârșite a comunismului în U.R.S.S.; schimbarea definitivă a raportului de forțe pe plan mondial în favoarea sistemului socialist în frunte cu Uniunea Sovietică; victoria inevitabilă a socialismului în întrecerea pașnică cu capitalismul. Ascuțirea continuă a contradicțiilor sistemului capitalist; întărirea luptei clasei muncitoare sub conducerea partidelor comuniste; prăbușirea inevitabilă a sistemului colonialist al imperialismului. Sprijinul acordat de țările lagărului socialist popoarelor eliberate de sub jugul colonial. Creșterea luptei popoarelor pentru pace; importanța istorică a luptei Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste pentru dezarmarea generală și totală.

b. Republica Populară Română — țară a lagărului socialist în frunte cu U.R.S.S.; învățătura marxist-leninistă — baza teoretică a politicii externe a R.P.R.; principiile fundamentale ale politicii externe a R.P.R.; îndrumarea politicii externe de către P.M.R.; sprijinirea politicii externe a statului nostru democrat-popular de către toți oamenii muncii din R.P.R.

c. Relațiile frățesti dintre R.P.R. și celelalte țări socialiste; solidaritatea și țărâna de neînfrînt a lagărului socialist în frunte cu Uniunea Sovietică — cheazăse victoriei socialismului în țara noastră și a apărării independenței și suveranității naționale a poporului român; principalele tratate și acorduri încheiate cu celelalte țări socialiste; importanța Tratatului de la Varșovia (1955).

d. Politica activă a R.P.R. pentru coexistență pașnică; primirea țării noastre în O.N.U. (1955); lupta țării noastre în cadrul O.N.U. pentru promovarea echitabilă a intereselor tuturor popoarelor, pentru libertatea și independența popoarelor lumii, pentru întărirea păcii; lupta R.P.R. pentru dezvoltarea legăturilor politice, economice și culturale cu toate țările lumii. Succesele însemnate obținute de R.P.R. în domeniul politicii externe.

patrie, de încredere nestrămutată în forța creatoare și în viitorul luminos al poporului român; Partidul Muncitoresc Român — conducătorul neînfricat al luptei revoluționare a clasei muncitoare, a întregului popor muncitor din R.P.R.

c. Republica Populară Română — patria liberă și fericită a poporului român și naționalităților conlocuitoare; perspectivele luminoase ale dezvoltării țării noastre pe drumul construirii socialismului și comunismului; politica P.M.R. — întruchiparea cea mai înaltă a intereselor fundamentale ale întregului nostru popor muncitor; eroismul oamenilor muncii în lupta pentru construirea vieții noi; importanța sprijinului reciproc dintre țările lagărului socialist pentru victoria socialismului și comunismului și pentru apărarea păcii.

d. Viața fericită a tineretului din R.P.R.; rolul său important în făurirea și dezvoltarea patriei noastre socialiste.

Recapitulare parțială 9 ore
Recapitulare finală 6 ore
Lucrările scrise trimestriale 3 ore

NOTĂ. — Proiectul de programă este elaborat în concepția că Istoria Patriei se va preda în viitor la clasa a XI-a în 3 ore pe săptămână. Întrucît planul de învățămînt pentru acest an școlar prevede predarea Istoriei Patriei în cîte 2 ore pe săptămână, profesorii vor adapta programa, în perioada martie-mai, la numărul de ore prevăzut în actualul plan de învățămînt, organizînd, pentru o mai bună însușire a cunoștințelor, ore de consultații cu elevii.

Cine plătește ?

Da, ar fi să ne luăm după știrile apărute într-o anumită presă, fiecare turc este adept al modului de viață occidental. Asta e, firește, un lucru destul de îndoielnic. Ceea ce e mai sigur e că deocamdată fiecare al doilea turc e analfabet...

Prima afirmație se bazează mai mult pe mărturiile militarilor americani de la bazele din Turcia. Mărturiile pe care, după cum se știe, nu se poate pune chiar întotdeauna baza.

A doua afirmație se fundamentează pe mărturiile unor experți ai Ministerului Educației Naționale din Turcia și ai universităților din Ankara și Istanbul, care au întocmit un raport asupra stării învățământului din țară.

În raportul lor, experții turci mai arată că din trei milioane și jumătate de copii de vîrstă școlară un milion nu pot învăța din pricina lipsei de școli și de cadre didactice. S-a calculat că revine câte un învățător la 440 de locuitori. Presa turcă a început să amănunțească lucrurile. A reușit să în 15.572 de sate nu există nici un fel de școală. În alte numeroase localități școlile se închid, iar puțini profesori rămîn pe drumuri. Analfabetismul se întinde ca o peciugine.

Totuși, în Turcia sînt și oameni care învață. Acum cîva timp s-a stîrnit în țară o vie discuție în legătură cu transformarea colegiului american din Istanbul într-o instituție de învățămînt superior. Ziarele au arătat cu acest prilej ce pericol reprezintă școlile străine pentru cultura națională turcă. În aceste școli (după cum scria la timpul său ziarul „Cumhuryet”), tinerii turci învață să aibă o atitudine servilă față de străini.

Istorie „obiectivă”...

În multe orașe ale lumii se joacă în fața unor săli cutremurate de emoție piesa realizată după jurnalul Annei Frank. În multe inimi a stîrnit amintiri dureroase descoperirea unui alt document care acuză fascismul, jurnalul băiatului David Rubinovici, ucis în ghetoul din Varșovia. Datoria oamenilor e să nu uite, să-și revizuiască conștiințele, să nu ascundă generației care crește adevărul...

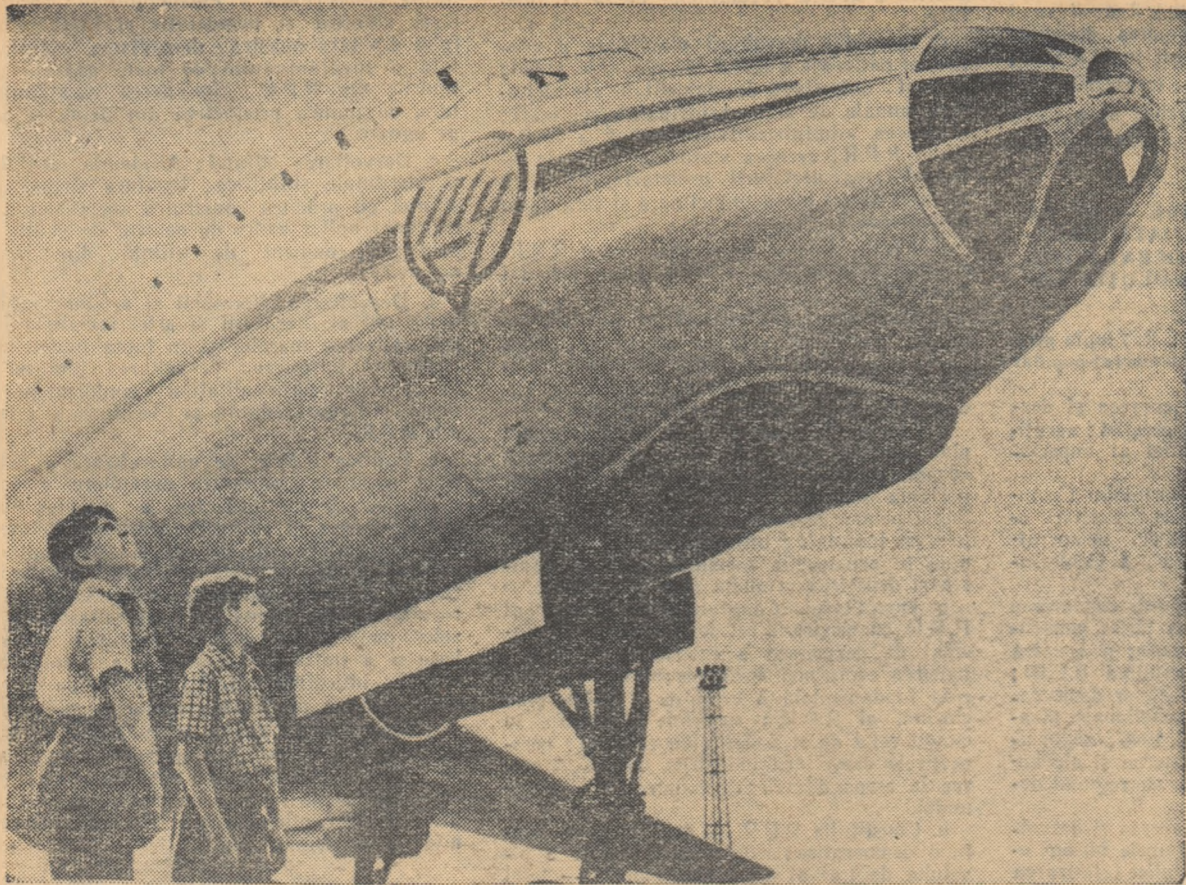
Există însă unii care sînt de altă părere, de cu totul altă părere. Ei scriu manuale de istorie de cîte 600—700 de pagini în care numai unele evenimente din trecut sînt descrise amănunțit: camera lui Hitler, războiul, tipurile de arme folosite. Despre un singur lucru aceste manuale nu pomenesc decît în treacăt: despre atrocitățile comise de nașiști.

Așa se scrie istoria în manualele care apar pentru copiii Statelor Unite ale Americii. În ele se aruncă praful uitării peste crimele săvîrșite de hitlerişti în satele Ucrainei și Cehoslovaciei, peste atrocitățile din Varșovia și de la Oradour, peste masacrele de la Oswiecim și Maidanek. Un criminal se poate prezenta cu manualul în fața opiniei publice pentru „reabilitare”. Crime? Ce crime? Citiți manualele după care învață școlarii americani...

Pînă și „New York Times” se indignează de faptul că în fotografiile care apar în manuale se pot vedea fete din organizațiile naziste de tineret executînd inofensive exerciții de gimnastică. În schimb, nu s-a găsit loc pentru nici o fotografie a unei camere de gazare, a unui convoi purtat între baionete, a unui lagăr de concentrare!

Oare se procedează așa cu manualele de istorie pentru a menaja susceptibilitatea copiilor? N-am putea crede aceasta, cînd comics-urile răsîndesc groaza în zeci de milioane de exemplare.

De fapt, e vorba de a menaja susceptibilitatea celor care au ucis cu sînge rece copii de vîrstă școlarelor americani în mișcările cărora ajung respectivele manuale...

Elevii sovietici au o adevărată pasiune pentru tehnica modernă. Ei vor să știe cît mai multe despre aplicațiile ciberneticii, ale electronicii, despre sputnici și rachete, despre spîrgătorul de gheață atomic și despre noile căceriri în domeniul aviației. Iată, în clișeu alăturat, doi pionieri din Tbilisi privind vrăjii avionul „Tu-104”. Ei visează de pe acum la ziua cînd vor deveni piloți temerari ai aeronavelor.

Cinci sute de copii

Se pare că nu-i un lucru prea ușor s-o întâlnești pe Lidia Korotkova. La începutul toamnei, cînd am sosit în localitatea Saltikovka de lângă Moscova, unde locuiește ea, și am căutat-o, vecinii mi-au spus că a plecat în Crumea, în vizită la unul din „fiii” ei. În ajunul anului nou a fost invitată pentru o săptămîină la Leningrad, unde lucrează „mezină” ei Liusia Orlova, inginer la uzina „Elektrosila”.

Dar iată că zilele trecute am găsit-o în sfîrșit acasă, în camera intimă și călduroasă care i-a fost pusă nu de mult la dispoziție într-una din casele nou construite din Saltikovka. E o femeie vîoaie, cu părul cărunt, ochi vii și buni. Ea are în urmă o viață lungă de muncă intensă și nobilă. 40 de ani a lucrat cu devotament în casele de copii din Reazan, Leningrad și Moscova.

Primele case de copii au fost organizate în Uniunea Sovietică îndată după revoluție, cînd V. I. Lenin a semnat decretul cu privire la crearea „Consiliului de apărare a copiilor”. În aceste case au fost crescuți, pe cheltuieli completă a statului, copii orfani. Tîndra republică, cu toate că trecea prin imense greutăți, a luat asupra sa grija pentru soarta, pentru sănătatea și pentru educarea multor mii de viitori cetățeni ai săi. De atunci, rețeaua caselor de copii din U.R.S.S. s-a dezvoltat mult. Acum nu există în toată țara nici un oraș în care să nu fie instituții speciale pentru educarea orfanilor.

Dar una este să asiguri copiii lor adăpost, hrană, îmbrăcăminte, posibilitatea de a învăța la școală, și alta — să le arăți duioșie,

atenție, să te îngrijești de formarea caracterului lor, să le formezi sentimentele. Marele detașament de educatori cărui statul i-a încredințat soarta copiilor orfani a desjăsurat, în decursul deceniilor trecute, o uriașă și nobilă muncă de educare a acestor copii. Unul dintre membrii lui a fost din tinerețe și Lidia Korotkova. Prin grija ei de mamă a mîngiat viața multor copii. Înconjurînd cu căldura ini-

— Dar ia socotești cîți nepoței mi s-au născut — zimbi interlocutoarea mea.

— Cîți fii și fiice aveți? — m-am interesat.

Korotkova ridică umerii și rămase un moment pe gînduri.

— S-au adunat mulți în decurs de peste 40 de ani, cred că nu mai puțini de cinci sute...

Toți aceștia, ori unde i-ar fi purtat soarta, își aduc întotdeauna aminte de femeia care, în

pe stîpina casei și o stringe în brațe.

— Fedișka, ursule, ai să mă strivești! — strigă veselă Korotkova. De unde vii și de ce atît de pe neașteptate?

Dar „fiul” ei, hidroconstructorul Budanov din Siberia, desface un pachet, grăbindu-se s-o bucure pe bătrînică cu un dar.

După ceai, ea îi spune: — În familia Lenocikă lucrurile merg prost. Uite, citește — și îți întinde scrisoarea.

— Da, răspunde Feodor după ce citește cu atenție — aici nu folosește prea mult o scrisoare. Și continuă cu hotărîre: — Eu plec în concediu în Caucaz. Am să mă opresc pentru o zi, două la Harkov, am să mă duc la Lena și o să vedem ce este de făcut... Peste o săptămîină Korotkova a primit o scrisoare de la Budanov. Feodor, grăbindu-se s-o liniștească pe „mamă”, scria că incidentul s-a aplanat. A fost o neînțelegeră. Lena avea bănuieii neînțelegeră.

Și dintr-o dată bătrîna se liniștea. Se putea uita acum cu încredință la cartea poștală trimisă din Praga de Oleg Zaitenko, maestrul la Fabrica textilă din Glihoosk. Cartea poștală înfățișa vestitul „Pod al lui Carol” și purta „salutări călduroase”.

Ca frați și surori de sînge trăiesc foștii elevi ai Lidiei Korotkova, a căror copilărie s-a petrecut sub ochii ei plini de grijă. Această simplă femeie rusă, cu inima mare și caldă, a sădit în marea ei familie un sentiment puternic de prietenie, de dragoste frățească.

A. ALEXANDROV

Familia unei educatoare

mii sale bune pe copiii rămași fără părinți, ea a dobîndit respectul lor, dragostea lor fierbîntă.

Acum Korotkova se bucură de o odihnă bine meritată, primește pensie de la stat, iar foștii ei elevi îi arată multă atenție. Nici unuia din locuitorii Saltikovkăi poșta nu-i aduce o corespondență atît de voluminoasă ca Lidiei Korotkova. Și de unde nu primește ea scrisori? Din Orientul Independănt, din Asia Mijlocie, din nordicul Igark și din toridul Batumi. Ti scriu strungari, marinari, constructori, agronomi, conducători de mari întreprinderi, îi scriu profesori, artiști, medici. Statul i-a crescut pe toți aceștia în casele de copii, le-a asigurat instrucțiune, i-a făcut oameni. Printre cei educați de Lidia Korotkova se află și un general, și un cunoscut chirurg, și o dansatoare talentată, și un aviator polar.

— Aveți o familie mare — i-am spus eu.

copilărie, le-a fînut loc de mamă. Toți se grăbesc să-i împărtășească gîndurile, sentimentele, toți vor s-o bucure cu vești bune. Uneori însă i se și plîng de necazurile pe care le întâmpină, de durerile pe care le au. O scrisoare aduce pe fața Lidiei Korotkova un zîmbet vesel, alta o neliniștește și o mîhneste.

Iată o scrisoare așternută cu un scris nervos, grăbil, care nu prevestește bucurie. Lena Gorotkova scrie din Harkov despre soțul ei, care în ultimul timp s-a schimbat mult. Vine firziu a-casă, e zgîrcit, are o atitudine rece față de copii și de soție.

„Da, Lenocika, asta-i o treabă serioasă” — gîndește alarmată bătrîna femeie. Dar abia a luat o foaie de hîrtie ca să răspundă, cînd s-a auzit bînd în ușă. Într-un bărbat solid, înalt. Își scoate pălăria și se înclină adînc. Apoi, ne mai puînd să se stăpînească, o prinde după umeri

Vești din școlile sovietice

Numele lui Mark Andronovici Braghi, combainer din colhozul „Rusia”, de două ori Erou al Muncii Socialiste, este cunoscut nu numai în regiunea Herson. Cu un an în urmă Mark Andronovici a fost inițiatorul unei importante acțiuni. El a venit în școli și a început să-i învețe pe elevi meseria de combainer, a unei profesii agrarilor în fața lor cursuri teoretice. I-a

invățat să obțină recolte bogate. Sub conducerea lui Mark Andronovici elevii din Behtersk și-au însușit repede deprinderea de a conduce combina. În anul trecut au strîns recolta de grîu de pe 974 de hectare. Cunoscutul combainer a cerut și altor specialiști să ajute școlărilor în însușirea unei profesii agrarilor să le transmită experiența și cunoș-

tințele pe care le-au dobîndit în practică în decurs de mulți ani. Inițiativa lui a fost extinsă în numeroase regiuni și ținuturi.

De curînd, oamenii muncii din regiunea Herson l-au sărbătorit pe M. A. Braghi cu prilejul împlinirii a 50 de ani. Comitetul regional de partid și Comitetul executiv regional i-au înmînat

sărbătoritului o diplomă de onoare.

La rîndul lor, profesorii și elevii Ucrainei l-au felicitat cu căldură. În scrisoarea pe care i-au trimis-o cu acest prilej ei au scris: „Astăzi, cînd împlinim 50 de ani, vă dorim, iubite Mark Andronovici, sănătate, vă urăm să obțineți noi și mari succese în munca plină de abnegație pe care o duceți pentru dezvoltarea agriculturii socialiste”.

★

Ne aflăm la o lecție de un tip nu tocmai obișnuit. Elevii nu stau în bănci, ci la mese, iar pe fiecare

măsuță se află cîte o mașină electrică de calcul.

— Vom rezolva acum un sistem de ecuații liniare cu cinci necunoscute — le spune elevilor profesorul K. Klim, tînar cercetător științific la Centrul de calcul al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Cum, așa, probleme cu elemente de matematică superioare în școala medie? Da, tocmai de asemenea probleme este vorba. deși ele nu sînt prevăzute în programă.

...Totul a început cînd lucrătorii Centrului de calcul au